Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

СНЕЖАНЬ 13 1933 г. СЕРАДА № 274 (4818) Год выдання XVII

СЁННЯ Ў НУМАРЫ

АБ ЗАДАЧАХ ПЕРАВЫБАРАЎ ПАРТОРГАНАЎ—Пастанова пленума ЦК КП(б)Б.

АРТЫКУЛЫ: ПЕРАДАВЫ—Дровы — пролетарскім цэнтрам.

А. АЛЕКСАНДРОВІЧ—Класавая барацьба на моўным фронце і рэформа правапіса беларускай мовы.

ПАСТАНОВА СНК САЮЗА ССР і ЦК УсеКП(б) АБ ЛЬГОТАХ ДЛЯ НАСЕЛЬНІЦТВА ДАЛЕКА-ЎСХОДНЯГА КРАЯ.

Толькі тэхнічна-пісьменнаму, класава свядомаму рабочаму можна даверыць варштат.

Да вынікаў снежаньскай сесіі Беларускай Акадэміі Навук.

ЗА МЯЖОЙ.

СТАНОВІШЧА Ў ГІШПАНІІ—Масавыя арышты. Замыслы манархістаў.

Англія і рэарганізацыя Лігі нацый.

ДРОВЫ—ПРОЛЕТАРСКІМ ЦЭНТРАМ

Забяспечыць апалам МЕНСК, ГОМЕЛЬ, ВІЦЕБСК і іншыя пролетарскія цэнтры БССР—важнейшая неадкладная задача.

Нельга цярпець у далейшым такога огіднага становішча, якое мы маем з дастаўкай дроў буйнейшым пролетарскім цэнтрам Совецкай Беларусі. Менск замест штодзённых 150 вагонаў па плану фактычна атрымлівае АД 7 ДА 50.

Не лепшае становішча мы маем з дастаўкай дроў пролетарскаму Гомелю. РЭЧЫЦКІ, УВАРАВІЦКІ раёны моцна адстаюць у справе падвозкі дроў да чыгункі.

Бяздзейнасць рэчыцкіх раённых арганізацый у справе [illegible] вывазкі пераносіцца і на сельсоветы. КОЛМІЦКІ, ВІШАМІРСКІ сельсоветы па дагаворы лесапрамгасу 100 фурманак, а выстаўляюць толькі 10-15. НОВА-БАРОЎЦКІ, НАКУЕВІЦКІ, ЗАЛАТУШЫНСКІ сельсоветы [illegible] не далі ні адной фурманкі.

Сакратар Асіпавіцкага райкома партыі НОВІКАЎ, старшыня РВК [illegible]ОДЭК не раз абяцалі не толькі выканаць, але і перавыканаць план вывазкі дроў да чыгуначных шляхоў. Але іх абяцанні засталіся пустым гукам.

Віцебскі леспрамгас па сутнасці ніякай работы па мабілізацыі мас на дроваывазку не праводзіць. Дырэктар ГАРЭЛІК працягвае пісаць Лес[illegible] запіскі, у якіх ён заклікае на дапамогу. Гарком партыі, гарсовет, прафсовет работай леспрамгаса зусім не цікавяцца. Газета «Віцебскі пролетарый» не ведае, што робіцца на ўчастках. Рэдактар газеты тав. [illegible]УРЦІК відавочна не знайшоў чалавека ў сваім апараце, які-б заняўся асвятленнем бяздзейнасці леспрамгаса. Газета, не гледзячы на рад пастаноў партыі і ўрада аб дровалесазагатоўках, упарта маўчыць. Таварышы з рэдакцыі, відаць, не ведаюць аб тым, што Віцебскі леспрамгас на сёнешні дзень выканаў заданне па загатоўцы дроў толькі на 6,4 ПРОЦ., а вывезена 11,2 ПРОЦ.

Бабруйскі раённы камітэт партыі таксама зусім мала зрабіў у справе мабілізацыі калгаснікаў і аднаасобнікаў на выкананне імі дагавароў па загатоўцы і вывазцы дроў. Маўчыць аб гэтым і газета «Комуніст».

Арганізацыі леспрамгаса не здолелі своечасова выкрыць дзейнасць класавага ворага на Брожскім участку. Участкам на працягу доўгага часу кіраваў былы лесапрамысловец [illegible]АГАН, які праваліў усю работу па загатоўцы і вывазцы дроў. Лежнявой дарогай на гэтым-жа ўчастку «кіруе» кулак БАРОДЗІН, і зусім зразумела, чаму лежнявая дарога працуе з нагрузкай 30 ПРОЦ.

Партыя і ўрад у сваіх пастановах зусім ясна вызначылі ролю раённых арганізацый у лесазагатоўках і вывазцы. Раённыя арганізацыі павінны зрабіць усё для таго, каб лесазагатоўчы прарыў быў ліквідован.

АДНАК, ГЭТА НІ Ў ЯКОЙ МЕРЫ НЕ ПАВІННА СУПАКОІЦЬ ГАСПАДАРНІКАЎ ЛЕСПРАМГАСАЎ. ЯНЫ ПАВІННЫ РАЗУМЕЦЬ, ШТО ДЫРЭКТАР, НАЧАЛЬНІК УЧАСТКА, СТАРШЫНЯ РАБАЧКОМА Ў ПЕРШУЮ ЧАРГУ АДКАЗВАЮЦЬ ЗА ПРАРЫВЫ Ў РАБОЦЕ.

Ёсць-жа факты, якія гавораць аб тым, што, спадзяючыся на дапамогу раённых арганізацый, на тую дапамогу, якую аказвае ЦК і СНК, спакойна чакаюць «бязупыннага» патоку дроў па вызначаных пунктах у парадку самацёку. У раёне лесапрамгасаў [illegible]. Дырэктар Барысаўскага лесапрамгаса ШУЛЬГІН не возіць дроў [illegible] таму, [illegible] «[illegible] НЯМА, А ПРОСТАЯ БЫСТРА ТУПІЦЦА».

Транспарт Лесбела працуе [illegible]. Конны транспарт у снежні нагружан НА 60 ПРОЦ. Дрэнная работа транспарта адбіваецца на работе лесапрамгасаў. Яны нагружаны толькі НА 50 ПРОЦ.

У сувязі з пасылкай Уланаркамлесам 40 ЧАЛАВЕК у дапамогу лесапрамгасам на асобных чыгуначных шляхах з'явіліся дровы. **ЗАРАЗ ТОРМАЗ У АДГРУЗЦЫ СУСТРАКАЕЦЦА З БОКУ ЧЫГУНКІ. ДА СТАНЦЫІ АСІПАВІЧЫ ПАДВЕЗЕНА 90 ВАГОНАЎ. 11-ГА СНЕЖНЯ ЛЕСПРАМГАС ПАТРАБАВАЎ 40 ВАГОНАЎ ПАД ПАГРУЗКУ, А БЫЛО ПАДАНА ТОЛЬКІ 16. НА СТАНЦЫЮ НЕСЯТА 10 СНЕЖНЯ БЫЛО ЗАПАТРАБАВАНА 18 ВАГОНАЎ, НЕ АТРЫМАНА НІ АДНАГО. ПЕТРЫКОЎСКІ ЛЕСПРАМГАС 10 СНЕЖНЯ ПАДАЎ ЗАЯЎКУ НА 65 ВАГОНАЎ, ПАДАНА ТОЛЬКІ 3.**

Няма яшчэ пералома ў дастаўцы дроў Менску аўтатранспартам і гужам. Дырэктар Чэрвеньскага леспрамгаса САМЕЦ, загадчык Заслаўскага лесасклада КІРШТЭЙН не ўзяліся як след за рэалізацыю пастановы ЦК АД 19 КАСТРЫЧНІКА.

Прафсаюзы слаба кантралююць забеспячэнне рабочых апалам. Гартопы не толькі не займаюцца арганізацыяй дастаўкі дроў, але яны не ўмеюць правільна размеркаваць і тыя дровы, якія прыбываюць у гарады. Бяздушна-бюракратычныя адносіны да спажыўца—вось чым характэрна работа гартопаў МЕНСКА, ГОМЕЛЯ, ВІЦЕБСКА і інш.

Рабочыя фабрык і заводаў БССР, рыхтуючыся ДА XV З'ЕЗДА КП(б)Б і XVII З'ЕЗДА ЎсеКП(б), узялі на сябе рад канкрэтных абавязацельстваў, якія забяспечваюць выкананне плана паляпшэння якасці прадукцыі. Работнікі лясной прамысловасці павінны памятаць, што ад іх залежыць выкананне планаў фабрыкамі і заводамі.

Скарыстоўваючы вопыт перадавых прадпрыемстваў, асобных цэхаў, брыгад, леспрамгасы павінны паказаць узоры большэвіцкай работы ў справе забеспячэння прамысловасці, культурных устаноў і рабочых кватэр апалам. Партыя і ўрад сказалі— даць дастатковую колькасць дроў рабочаму-спажыўцу, фабрыкам, заводам.

Адказнейшая задача ляжыць зараз на транспарце, які павінен забяспечыць баявую работу па дастаўцы дроў буйным пролетарскім цэнтрам БССР.

ПА-БАЯВОМУ ЛІКВІДАВАЦЬ ПРАРЫЎ У ЗАБЕСПЯЧЭННІ ГАРАДОЎ АПАЛАМ

11 снежня Цэнтральны Камітэт [КП(б)]Б прыняў пастанову аб забеспячэнні апалам буйнейшых пролетарскіх цэнтраў—Менска, Віцебска і Гомеля.

Для Менска ўстаноўлена штодзённая дастаўка 150 вагонаў.

Уланаркамлеса Розіну даручана забяспечыць падвозку дроў да чыгуначных пунктаў.

Згодна пастановы ЦК з агульнай колькасці дроў, якая прыбывае ў Менск чыгункай, **50 проц.** паступае ў адрас гартопа. Апошняму прапанавана: **«З усіх паступаючых у яго адрас дроў 50 проц. ідзе выключна на забеспячэнне рабочых, а астатнія 50 проц. на забеспячэнне бальніц, пазняў, закрытых дзіцячых устаноў, хлебазаводаў».**

Для вывазкі дроў з **Чэрвенскага** леспрамгаса мабілізован увесь аўтатранспарт Менска на адну дэкаду, за выключэннем **20 проц.** аўтаратонных машын, якія пакіну[ты] для патрэб горада. Адказнымі за гэтую справу, згодна пастановы ЦК, вылучаны **Каранеўскі, Флексер** і **Гольдштэйн.**

У Менск павінна быць дастаўлена дроў гужом Лагойскім, Заслаўскім і Менскім раёнамі **па 1000 р-м.** кожным. Гэтая колькасць дроў павінна быць дастаўлена з **Чырвонапольскай дачы Шэпелёўскага сельсовета не пазней 20 снежня.**

З Чэрвенскага леспрамгаса да 20 снежня таксама павінна быць вывезена гужом **Чэрвенскім, Пухавіцкім і Менскім раёнамі па 1500 раўметраў.** ЦК абавязвае сакратароў РК, старшынь РВК **Пухавіцкага, Заслаўскага і Лагойскага раёнаў** у парадку: **надзвычайнага задання забяспечыць вывазку дроў ва ўказанай колькасці шляхам мабілізацыі падвод калгасаў і аднаасобнікаў.**

Паводле пастановы ЦК начальнікі **Гомельскага, Жлобінскага эксплаатацыйных раёнаў недазаяўленыя і недагружаныя вагоны па магчымасці павінны пераключаць пад пагрузку дроў. Адказнасць за гэта ўскладаецца на тав. Фельдмана.**

Сакратароў РК, старшынь гарсаветаў Гомеля, Віцебска пад асабістую іх адказнасць ЦК абавязаў **арганізаваць вывазку дроў вызначаных пастановай ЦК ад 19 кастрычніка аўтагужом.**

На працягу снежня Буда-Кашалеўскі, Веткаўскі, Тэрахоўскі раёны павінны вывезці дроў Гомелю ў колькасці: **Тэрахоўскі — 2.000 р-м., Буда-Кашалеўскі і Веткаўскі — па 1000 р. м. кожны. Адказнасць за выкананне гэтага ўскладаецца асабіста на сакратароў райкомаў і старшынь РВК.**

ЦК абавязаў старшынь гарпрафсаветаў: Менска—**Шулькіна,** Віцебска—**Крымкевіча,** Гомеля— **Эпштэйна** арганізаваць сістэматычны кантроль за правільным размеркаваннем дроў (паміж рабочымі і зачыненымі ўстановамі), якія паступаюць у адрас гартопаў.

Пастанова ЦК дае канкрэтныя ўказанні ў справе забеспячэння рабочых дравамі буйнейшых пролетарскіх цэнтраў. Справа заключаецца ў большэвіцкіх метадах барацьбы за практычнае ажыццяўленне гэтай пастановы. **Пералом павінен наступіць з сёнешняга дня!**

Аб задачах перавыбараў парторганаў

Пастанова пленума ЦК КП(б)Б

1. СССР, пад кіраўніцтвам ленінскага ЦК ВКП(б) і геніяльнейшага правадыра партыі і сусветнага пролетарыята **тав. Сталіна,** прыходзіць да XVII з'езда партыі з найвялікшымі сусветна-гістарычнымі перамогамі і дасягненнямі.

Тры з паловай гады, прашоўшыя з XVI з'езда партыі, з'явіліся гадамі вялізарных соцыялістычных перамог і поспехаў ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі.

За гэты перыяд пабудаваны і пушчаны буйнейшыя гіганты металургіі, хіміі, энергетыкі, буйнейшыя заводы машынабудаўніцтва, новыя шахты і нафтавыя вышкі. Турксіб і Беламорска-Балтыцкі канал і інш.

Створана база соцыялістычнай рэканструкцыі ўсёй народнай гаспадаркі — машынабудаўнічая прамысловасць, якая ўжо зараз па аб'ёму сваёй прадукцыі займае другое месца ў свеце, і сельгасмашынабудаўніцтва, займаючае першае месца ў свеце.

Поспехі індустрыялізацыі краіны стварылі аснову для соцыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі і забяспечылі соцыялістычную пераробку мільёнаў дробных сялянскіх гаспадарак у буйныя калектыўныя гаспадаркі, прымяняючыя перадавую машынную тэхніку і навейшыя дасягненні агратэхнічнай навукі.

На базе суцэльнай калектывізацыі ліквідавана ў асноўным кулацтва, як клас. Калгасны лад перамог канчаткова і беспаваротна. Лозунг правадыра партыі тав. Сталіна —зрабіць калгасы большэвіцкімі і калгаснікаў заможнымі — дзесяткі тысяч калгасаў пад кіраўніцтвам партыі ажыццяўляюць ужо ў бягучым годзе.

У рэзультаце ўсяго гэтага шпарка павышаецца культурны ўзровень рабочых і працоўных і забяспечан нябачаны ўздым іх матэрыяльнага дабрабыта.

2. Гэтых сусветна-гістарычных перамог і поспехаў партыя дабілася ў непрымірымай барацьбе з класавым ворагам і яго агентурай унутры партыі: правым ухілам, як галоўнай небяспекі на даным этапе, «левымі» загібамі і прымірэнцтвам да ўхілаў. Партыя разграміла контр-рэволюцыйны трацкізм— гэты перадавы атрад контр-рэволюцыйнай буржуазіі. Перамогі партыі з'явіліся таксама рэзультатам яе барацьбы за ленінскую нацыянальную палітыку, супроць вялікадзяржаўных шавіністаў і мясцовага буржуазнага нацыяналізма, барацьбы за інтэрнацыянальнае пролетарскае адзінства працоўных усіх нацыянальнасцяй.

Ачышчаючы свае рады ад класава-варожых элементаў, пралезшых у партыю і агентаў класавага ворага, ад усіх перараджэнцаў, двурушнікаў, прымазаўшыхся, кар'ерыстаў, шкурнікаў, буржуазных нацыянал-апартуністаў — да XVII усесаюзнага з'езда партыя прыходзіць як ніколі згуртаванай, адзінай і баяздольнай для далейшай барацьбы і перамогамі за справу комунізма.

ВКП(б) дасягнула вялізарных поспехаў у правядзенні ленінскай нацыянальнай палітыкі, стварыўшы моцную базу для небачанага ў гісторыі раней прыгнечаных народаў роста нацыянальнай па форме і пролетарскай па зместу культуры, дабіўшыся росквіта і перамогі яе.

3. БССР, раней прыгнечаная царызмам калонія з адсталай сялянскай гаспадаркай і найбольш жорсткай эксплаатацыяй памешчыкамі сялянства, меўшая выключна слаба развітую прамысловасць, зруйнаваная і спустошаная сусветнай вайной і інтэрвенцыяй — у рэзультаце 16 год пераможнай барацьбы і работы па ўсіх участках соцыялістычнага будаўніцтва — рабочых, калгаснікаў, працоўных Беларусі — пад кіраўніцтвам ленінскага ЦК ВКП(б), непасрэдных указанняў правадыра партыі тав. Сталіна, няўхільна праводзімых КП(б)Б, выходзіць на адно з першых месц у радзе рэспублік і абласцей Совецкага Саюза.

Рад новых буйнейшых прадпрыемстваў пушчан у эксплаатацыю за гэты час (Белдрэс, фабрыка штучнага шоўка, «Большэвік», «КІМ», Бабруйскі камбінат, Гомсельмаш, цэментны завод, шкляны завод і інш.).

Існаваўшыя раней прадпрыемствы, па сутнасці саматужныя майстэрні, — падвяргаліся карэннай тэхнічнай рэканструкцыі і сталі буйнымі механізаванымі прадпрыемствамі (завод імя Варашылава, «Комунар», «Чырвоны металіст», Добрушская фабрыка і рад інш.).

На зусім новай механізаванай аснове разгорнута здабыча і перапрацоўка торфа. Занова развілася вытворчасць фасфарыта і будматэрыялаў.

Перамагаючы пакінутую ў спадчыну ад мінулага фактычную няроўнасць — прамысловасць БССР гіганцкі вырасла, значна перавысіўшы (у два разы) тэмпы роста прадукцыі прамысловасці Совецкага Саюза і, прыкладна, у 10 раз перавысіўшы аб'ём вытворчасці прамысловасці ў дарэволюцыйнай Беларусі.

Вырасла і мацнеюць кадры мясцовага нацыянальнага пролетарыята (беларускага, яўрэйскага): у прамысловае будаўніцтва ўліліся аграмадныя масы рабочых з беларускай вёскі; удзельная вага беларусаў у складзе рабочых буйнай прамысловасці вырасла з 21 проц. у 1929 годзе да 62 проц. у 1933 годзе; яўрэйскіх рабочых — з 14 проц. да 25 проц. Таксама павялічылася ўдзельная вага пролетарыята ў гарадскім насельніцтве рэспублікі—з 11 проц. у 1926 г. да 20 проц. у 1932 годзе. Значна ўзрос удзел жанчын у вытворчасці— з 22 тысяч у 1927 годзе да 38 тысяч у 1932 годзе.

Соцыяльна-эканамічны твар беларускай вёскі карэнным чынам змяніўся: калектывізавана 52 проц. сялянскіх гаспадарак, гаспадарча мацнеюць і тэхнічна ўзбройваюцца соўгасы, ліквідавана ў асноўным кулацтва, як клас. Каля 3 з паловай тысяч трактараў МТС і соўгасаў, складаныя сельгасмашыны і навуковая арганізацыя сельска-гаспадарчай вытворчасці — сёння аснова гаспадарчага развіцця і соцыялістычнай вытворчасці беларускай вёскі. Арганізацыя партыяй палітаддзелаў МТС і соўгасаў і ў БССР — стварыла рашучы пералом у справе ўмацавання калгасаў, соўгасаў на аснове новых соцыялістычных форм працы, павышэння якасці работы. Ужо ў гэтым годзе, ажыццяўляючы лозунг правадыра партыі тав. Сталіна — зрабіць калгасы большэвіцкімі і калгаснікаў заможнымі — мы маем рашучы ўздым гаспадарчага стана як калгасаў, так і соўгасаў, а таксама павышэнне матэрыяльнага дабрабыта калгасаў і калгаснікаў.

Агульны гаспадарчы і палітычны рост БССР, прывёўшы на аснове правядзення ленінскай нацпалітыкі да перамогі, росквіта совецкай нацкультуры, суправаджаўся далучэннем да гэтай культуры — нацыянальнай па форме, соцыялістычнай па зместу мільёнаў сялян і рабочых. У БССР поўнасцю ліквідавана няпісьменнасць; створана сетка беларускіх школ з ахопам каля мільёна вучняў. Дасягнуты аграмадныя поспехі ў справе развіцця навукі, літаратуры і мастацтва. Мацнеюць і якасна ўдасканальваюцца культурныя навуковыя кадры.

4. Разгорнутае соцыялістычнае наступленне, палітыка суцэльнай калектывізацыі і на аснове яе — ліквідацыя кулацтва, як класа, выкарчоўванне апошніх карэньяў капіталізма ў горадзе і на сяле — натыкаюцца на адчайнае супраціўленне буржуазна - нацыяналістычных элементаў у Беларусі, якія змагаюцца за захаванне прыватнай уласнасці, мараць аб рэстаўрацыі капіталізма.

Факты выкрытага контр-рэволюцыйнага шкодніцтва ў Наркамземе, ліквідацыя кулацкага сабатажа ў справе выканання абавязацельстваў перад дзяржавай па загатоўках з пранікненнем у кіруючыя органы калгасаў, МТС — класавага ворага, контр-рэволюцыйныя нацдэмаўскія вылазкі ў Менбутканторы, Уланаркамсоўгасаў, Беларускай Акадэміі Навук, у друку, у літаратуры, у мастацтве, пранікненне класава-чужых нацдэмаўскіх элементаў у органы Наркамасветы, справа Сцяпуры — з усёй нагляднасцю паказваюць, што класавы вораг праводзіць новую тактыку і па ўчастку правядзення ленінскай нацыянальнай палітыкі. Гэту новую тактыку класавага ворага на нацыянальным участку нашай большэвіцкай барацьбы КП(б)Б прагледзела і своечасова не ўскрыла ўзмоцненага пранікнення беларускіх контр-рэволюцыйных нацыяналістычных элементаў у розныя совецкія, зямельныя, культурныя органы і нават партыйныя арганізацыі ў мэтах прамога шкодніцтва і контр-рэволюцыйнага сабатажа мерапрыемстваў партыі і совецкай улады. Гэта магло быць толькі ў рэзультаце аслаблення большэвіцкай пільнасці з боку партыйных арганізацый, папушчэння, а часамі і прамой і непасрэднай садзейнасці некаторых «комуністаў», заражоных нацыянал-ухілісцкім духам.

Яшчэ ў снежні 1932 года ЦК ВКП(б) сваімі пастановамі аб загатоўках у Беларусі і па справе Сцяпуры папярэдзіў КП(б)Б аб неабходнасці ўзмацнення барацьбы са славесна-дэкларацыйнымі адносінамі комуністаў да правядзення генеральнай лініі партыі, і ўзмоцненай барацьбы з гніла-перараджэнцкімі элементамі ў партыі, скрозь і ўсюды прыкрываючымі сваю антысовецкую работу фальшыва-нацыянальным сцягам, а таксама аб неабходнасці разгарнуць сапраўдную большэвіцкую барацьбу за асноўныя прынцыпы інтэрнацыяналізма, маючы на ўвазе рад фактаў патурання з боку беларускіх партыйных і совецкіх арганізацый — буржуазна-кулацкім нацыяналістычным тэндэнцыям.

Пленум лічыць, што таксама як і на Украіне — у Беларусі буржуазныя нацыяналісты пад фальшывым сцягам беларусізацыі, пры патуранні ў радзе выпадкаў буржуазна-кулацкім нацыяналістычным тэндэнцыям з боку партыйных і совецкіх арганізацый — праводзілі сваю шкодніцкую контр-рэволюцыйную работу (факты прымусовай беларусізацыі, скажэнне, ламанне беларускай мовы, свядомае засмечванне яе польскімі і чэшскімі словамі, выцясненне агульных з рускай мовай слоў, насаджэнне ў культурныя і навуковыя ўстановы шкодніцкіх нацыяналістычных элементаў), дабіваючыся адрыва Беларусі ад Совецкага Саюза з тым, каб ператварыць яе ў калонію імперыялістаў і пасадзіць на шыю калгаснікаў і працоўных Беларусі польскіх і нямецкіх памешчыкаў і капіталістаў.

Выходзячы з вышэйпаказанага, пленум ЦК КП(б)Б лічыць пастанову пленума ЦК КП(б)У аб неабходнасці ўзмацнення работы па інтэрнацыянальнаму выхаванню мас на аснове неаслабнай барацьбы на два фронты—вялікадзяржаўнага рускага шавінізма і мясцовага нацыяналізма, на аснове сапраўднага забеспячэння большэвіцкім партыйным кіраўніцтвам будаўніцтва соцыялістычнай культуры—цалкам адказваючым задачам работы ўсёй КП(б)Б па нацыянальнаму пытанню.

Пленум ЦК КП(б)Б—таксама як гэта падкрэсліў і пленум ЦК КП(б)У,—лічыць, што вялікадзяржаўны рускі шавінізм з'яўляецца галоўнай небяспекай у маштабе ўсяго Совецкага Саюза і ўсёй ВКП(б), але што гэта ні ў якай ступені не супярэчыць таму, што ў даны момант у Беларусі галоўную небяспеку прадстаўляе мясцовы беларускі нацыяналізм, які змыкаецца з імперыялістычнымі інтэрвентамі. Неабходна асабліва мець на ўвазе новую тактыку рускіх вялікадзяржаўных шавіністаў і беларускіх нацыяналістаў, падтрымліваемых усёй контр-рэволюцыяй, у тым ліку і трацкістамі, якія на цяперашнім этапе блакуюцца паміж сабой на агульнай платформе адрыва БССР ад СССР для аслаблення пазіцый СССР і ўзмацнення пазіцый капіталізма.

5. Факты контр-рэволюцыйнай, дыверсійна-шкодніцкай работы нацыяналістычных элементаў Беларусі, падтрымліваемых міжнароднай буржуазіяй і ў першую чаргу фашыстамі, з асаблівай сілай падкрэсліваюць неабходнасць для ўсёй КП(б)Б, усіх рабочых, калгаснікаў і працоўных Беларусі, якая непасрэдна мяжуецца з капіталістычным светам — яшчэ больш мацаваць абарону краіны Советаў, узнімаць на вышэйшую ступень баявую і палітычную падрыхтоўку нашай Чырвонай арміі, маючы на ўвазе, што капіталістычны свет, раз'ядаемы нечуваным крызісам і абвастрэннем усіх супярэчнасцяй капіталізма, перад тварам гіганцкага роста Совецкага Саюза, роста барацьбы пролетарыята за сусветную пролетарскую рэволюцыю, прабуе знайсці выхад са створанага становішча на шляхах новых імперыялістычных войн і перш за ўсё супроць СССР.

6. Да XVII з'езда ВКП(б) КП(б)Б ідзе з радам буйнейшых дасягненняў як у галіне прамысловасці, навукі, літаратуры, мастацтва, так і ў асаблівасці ў галіне сельскай гаспадаркі.

Гэтых поспехаў КП(б)Б дабілася ў рашучай барацьбе супроць апартунізма справа і злева, у барацьбе з гнілымі перараджэнцкімі элементамі, элементамі групаўшчыны і месніцтва, жалезным згуртаваннем сваіх радоў і ўмацаваннем адзінства і баяздольнасці партыі, у асаблівасці дзякуючы прамой і непасрэднай дапамогі ЦК ВКП(б), правадыра партыі тав. Сталіна, указаўшых КП(б)Б на буйнейшыя прарывы і недахопы як у справе выканання абавязацельстваў перад дзяржавай (снежань 1932 г. —сельгасзагатоўкі), так і ў правядзенні ленінскай нацыянальнай палітыкі (студзень 1933 года—справа Сцяпура).

КП(б)Б на аснове разгорнутай большэвіцкай крытыкі і самакрытыкі памылак і недахопаў у рабоце згуртавала яшчэ больш свае рады і, мабілізаваўшы працоўных, рабочых і калгаснікаў, здолела дабіцца рашаючых поспехаў ва ўсіх галінах соцыялістычнага будаўніцтва.

Указанне ЦК ВКП(б) аб неабходнасці ўзмацнення барацьбы са славесна-дэкларацыйнымі адносінамі комуністаў да правядзення генеральнай лініі партыі, узмацнення барацьбы з гніла-перараджэнцкімі элементамі, скрозь і ўсюды прыкрываючымі сваю работу фальшыва-нацыянальным сцягам, а таксама ўказанне на тое, што беларускія совецкія партыйныя арганізацыі не вялі большэвіцкай барацьбы за асноўныя прынцыпы інтэрнацыяналізма, а ў радзе выпадкаў патуралі кулацкім нацыяналістычным тэндэнцыям (справа Сцяпуры) і праведзеная чыстка радоў КП(б)Б спрыялі ачышчэнню радоў беларускай партыйнай арганізацыі ад шкурнікаў, перараджэнцаў з партбілетам у кішэні, гнілых лібералаў, здраджваючых справе партыі, людзей, страціўшых партыйны твар і большэвіцкую пільнасць, ад усіх простых і ўскосных дапаможнікаў класавага ворага. Чыстка КП(б)Б ачысціла рады партыйных арганізацый ад класава-чужых, класава-варожых людзей і баласта. Усё гэта яшчэ больш згуртавала большэвіцкія рады КП(б)Б вакол ленінскага ЦК КП(б)Б і правадыра партыі тав. Сталіна, умацавала яе баяздольнасць і забяспечыла КП(б)Б узмацненнем шырачайшай сувязі з працоўнымі масамі Беларусі.

7. Гіганцкія задачы, якія стаяць як перад ВКП(б) у цэлым, так і КП(б)Б—яе састаўной часткі— у працэсе практычнага ажыццяўлення другой пяцігодкі, пяцігодкі пабудовы бясклясавага соцыялістычнага грамадства, патрабуюць яшчэ больш мабілізаванасці і згуртаванасці КП(б)Б, патрабуюць яшчэ большага ўзмацнення большэвіцкай пільнасці і непрымірымасці да ўсіх рознавіднасцяй апартунізма.

Аўладаць тэхнікай вытворчасці, асвоіць новыя фабрыкі і заводы і на гэтай аснове ўзняць якасць прадукцыі, знізіць сабекошт, павялічыць прадукцыю лёгкай прамысловасці і даць высокую якасць тавараў шырспажыва, усямерна арганізацыйна-гаспадарча і палітычна ўмацоўваць калгасы, своечасова і па-большэвіцку падрыхтавацца да веснавой сяўбы—з'яўляецца чарговымі задачамі нашай работы, на выкананне якіх павінны быць накіраваны сілы партыйных арганізацый.

Гэтыя задачы могуць быць вырашаны на аснове яшчэ большага ўкаранення новых форм працы (соцспаборніцтва, ударніцтва), на аснове канкрэтнага, большэвіцкага кіраўніцтва вытворчасцю, на аснове яшчэ большага разгортвання большэвіцкай самакрытыкі. Далейшая барацьба за ленінскую нацыянальную палітыку супроць вялікадзяржаўніцкіх элементаў, барацьба супроць беларускага нацыяналізма, як галоўнай небяспекі ў БССР на даным этапе ў галіне нацыянальнага пытання, барацьба за інтэрнацыянальнае выхаванне рабочых і калгаснікаў, за далейшы рост культуры нацыянальнай па форме і соцыялістычнай па зместу—неадлучная частка барацьбы КП(б)Б за ўмацаванне дыктатуры пролетарыята, за пабудову бясклясавага грамадства, за пабудову соцыялізма.

8. Пленум ЦК прапануе ўсім партыйным арганізацыям і партячэйкам неадкладна следам за апублікаваннем тэзісаў ЦК ВКП(б) да XVII з'езда партыі, не чакаючы асобных указанняў, **прыступіць да самай сур'ёзнай і дэтальнай прапрацоўкі гэтых тэзісаў і дабіцца таго, каб не толькі кожны член і кандыдат партыі, але кожны актыўны перадавік, ударнік-рабочы, калгаснік усвядоміў-бы змест гэтых тэзісаў і ўзброіўся на яшчэ большую барацьбу за правядзенне ў жыццё ленінскай палітыкі ва ўсіх галінах соцыялістычнага будаўніцтва.**

Пленум ЦК патрабуе, каб як падрыхтоўка да правядзення перавыбараў, так і самі **перавыбары суправаджаліся самай жорсткай крытыкай сваіх недахопаў, выяўленых і выяўляемых як у працэсе работы, так і чысткай радоў партарганізацый,** не забываючы, што на аснове ажыццяўлення большэвіцкай самакрытыкі сваіх недахопаў, ліквідацыі недахопаў, адзначаных пры чыстцы — партыйныя арганізацыі яшчэ больш умацуюць свае рады.

Пленум ЦК патрабуе, каб перавыбары парторганаў былі праведзены такім чынам, каб **у кіруючыя парторганы выбіраліся члены партыі, на справе паказаўшыя сваю баяздольнасць і адданасць генеральнай лініі партыі ў барацьбе з апартунізмам усіх масцей, большэвікі, здольныя не на словах, а на справе ажыццяўляць задачу, пастаўленую партыяй ва ўсіх галінах соцыялістычнага будаўніцтва, зарэкамендаваўшыя сябе сапраўднымі большэвіцкімі праваднікамі ленінскай нацпалітыкі** і якія могуць на справе з усёй бязлітаснасцю змагацца і выкрываць новыя манеўры класавага ворага і яго агентуры як унутры партыі, так і па ўсіх участках праводзімага соцыялістычнага будаўніцтва.

Уся КП(б)Б, кожная партыйная арганізацыя, кожны комуніст у паасобку асабліва павінны дабіцца таго, каб **у бліжэйшы-жа час выканаць поўнасцю і ў тэрмін абавязацельствы перад партыяй і ўрадам па ільну, ссыпцы насенных і страхавых фондаў, па рэалізацыі закона саюзнага ўрада аб дапамозе бескароўным калгаснікам** і па лініі прамысловасці — перабудаваць партработу такім чынам, каб прыйсці да з'езда з такой растаноўкай партыйных сіл па вытворчасці, якая-б забяспечыла выкананне найвялікшых задач другой пяцігодкі.

9. Зацвердзіць наступныя арганізацыйныя мерапрыемствы па перавыбарах:

1) Правесці перавыбары бюро ячэек з 25 снежня па 5-е студзеня 1934 г. Раённыя і гарадскія партыйныя канферэнцыі правесці ў перыяд з 1 па 15 студзеня 1934 года. Даручыць бюро ЦК разгледзець і разаслаць месцам канкрэтны календарны план правядзення раённых і гарадскіх партканферэнцый;

2) Устанавіць норму прадстаўніцтва на райпартканферэнцыі з разлікам таго, каб агульная колькасць дэлегатаў на канферэнцыі ў Менску, Віцебску, Гомелі не перавышала 300-400 чалавек, а на райпартканферэнцыі — 200 - 250 чалавек.

Райпартарганізацыі з колькасцю членаў і кандыдатаў да 150 чал. склікаюць канферэнцыі з удзелам усёй райпартарганізацыі.

3) Пленум ЦК прапануе бюро ЦК і РК разгарнуць да перавыбараў масавую праверку выканання ўказанняў, зробленых па чыстцы і выпраўленню выкрытых чысткай недахопаў.

4) Справаздачна-перавыбарчыя сходы ячэек павінны праводзіцца адкрыта з шырокім прыцягненнем беспартыйных рабочых, калгаснікаў і членаў ВЛКСМ пад знакам праверкі выканання ўказанняў і вывадаў, зробленых па чыстцы і выпраўленню выкрытых недахопаў.

ГК і РК абавязаны забяспечыць прадстаўнікамі асноўныя вытворчыя партарганізацыі і калгасныя ячэйкі з пастаноўкай справаздачных дакладаў ГК і РК КП(б)Б.

5) Асноўныя гарадскія і раённыя канферэнцыі забяспечыць прадстаўнікамі ЦК КП(б)Б і пастаноўкай справаздачных дакладаў аб рабоце ЦК.

Даручыць аргінстру забяспечыць абслугоўванне рай і гарпарт канферэнцый і своечасовае атрыманне інфармацыі аб ходзе іх.

6) Абавязаць рэспубліканскія, раённыя, фабрычна-заводскія газеты і газеты палітаддзелаў і насценныя газеты поўнасцю асвятляць ход справаздачна-перавыбарчай кампаніі.

ЗНАЧОК „ЗОТ" НА ГРУДЗЬ УДАРНІКА

Толькі тэхнічна-пісьменнаму, класава свядомаму рабочаму можна даверыць варштат

Добра арганізаваная тэхвучоба вырашае пытанне аб добраякаснасці прадукцыі

РЭЙД БРЫГАД ДРУКУ

„ДЗВІНА" МОЦНА ТРЫМАЕ ПЕРШЫНСТВА

Рабочы калектыў ільнопрадзільнай «Дзвіна» з дня ўключэння ў паход [illegible] імя т. [illegible] перавыконвае [illegible] баравыконвае [illegible] план.

Паход імя тав. Гікала ячэ больш [illegible] прадукцыйнасць.

У кастрычніку замест планавых 229,3 тоны пражы было выпрацавана 234,4 тоны (102,28 проц.); у лістападзе замест 213 тон і 315 кіло па плану—215 тон і 315 кіло (100,88 проц.).

[illegible]

Рабочыя [illegible] сістэмы ... Г. [illegible]

[illegible] 28 снежня поўнасцю выканаць свой гадавы вытворчы план.

[illegible]

Да 25 снежня фабрычныя арганізацыі [illegible]

[illegible]

[illegible] старых рабочых, маючых дзесяткі год рабочага стажа і паказваючых сапраўдныя ўзоры работы.

У брыгадзе Мануйко сярод астатніх ватэршчыц асабліва сваёй ўдарнай работай вылучаецца тав. Ліхачова, якая працуе на фабрыцы 20 год. На 2-хстароннай машыне яна штодзенна выконвае свой прамфінплан на 110 проц.

Адна з самых старых работніц фабрыкі т. Бараноўская, прапрацаваўшая толькі на «Дзвіне» 22 гады, выконвае сваю вытворчую праграму на 116 проц. Яе прадукцыя найлепшай якасці. Уся яе брыгада ў цэлым конвае сваю праграму на 112 %.

Адной з лепшых брыгад у ватэрным цэху лічыцца брыгада Селязнёва, якая сістэматычна выконвае сваю вытворчую праграму на 107 проц. У гэтай брыгадзе сваёй узорнай работай як па колькасці, так і па якасці вылучаюцца т. т. Траснікова, выконваючая сваю праграму на 112 проц. Чарнагувава—112 проц. двухстаронніцы Нікіціна і Краўцова, выконваючыя свой прамфінплан на 100-102 проц.

Такія-ж героі тэмпаў і якасці ёсць і ў другіх цэхах. У істужкавым цэху лепшымі з лепшых ударніц лічацца т. т. Егорава і Лебедзева, якія заўсёды перавыконваюць сваю вытворчую праграму.

У сучасны момант на фабрыцы праводзіцца вялікая работа па сустрэчы 17 з'езда УсеКП(б) і 15 з'езда КП(б)Б. Рабочыя абавязуюцца да

Тав. БАРАНОЎСКАЯ лепшая ўдарніца фаб. «Дзвіна».

да наступнага правесці капітальны рамонт непрацуючых ў сучасны момант 15 ватэрных машын з тым, каб былі пушчаны ў ход усе 86 ватэрныя машыны.

Адрамантаваць і пусціць у ход непрацуючыя ў сучасны момант 3 банкаброша і 9 істужкавых машын.

Адрамантаваць і пусціць у эксплаатацыю 4 раскладачныя машыны цяжкага тыпа, якія будуць выкарыстаны ў якасці перагонных апаратаў, што ў значнай меры палепшыць якасць прадзіва.

У сучасны момант на 2-хстароннай сістэме працуюць 45 ватэраў, падключыць гэтай двухстаронняй сістэме работы дадаткова 30-35 ватэраў.

Рэалізацыя гэтых мерапрыемстваў дасць магчымасць павялічыць праграму па выпуску прадзіва ў 1934 г. на 624 тоны больш, чым у цяперашнім годзе і дасць магчымасць нашым фабрыкам павялічыць выпуск тканіны на 1.800.000 метраў.

Так фабрыка «Дзвіна» рэалізуе сказанае т. Сталіным адзскім калгаснікам аб павялічэнні ў 2-3 разы выпуску прадукцыі шырокага спажывання.

Брайнін. Аркашкін.

У БАРАЦЬБЕ ЗА ЯКАСЦЬ ПРАДУКЦЫІ

Да мая месяца г. г. галоўны цэх паліто фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі» знаходзіўся ў глыбокім прарыве. Прамфінплан як па колькасці, так і па якасці не выконваўся. 6 месяцаў таму назад у цэху налічвалася **23** тыс. бракаваных паліто. Брак даходзіў да **55-60** проц., пераробкі—да **25-30** проц. Колькасны паказальнік плана не перавышаў **30 проц.**

Толькі зараз праз паўгода гэты цэх здолеў заваяваць сабе самае перадавое месца на фабрыцы, заваяваць пераходны сцяг трыкутніка фабрыкі. У выніку сапраўднай мабілізацыі рабочых на выкананне плана за лістапад праграма выканана на **100,1** проц., брак даведзен да **3,3** проц., пераробкі да **0,45** проц. Прадукцыйнасць працы ўзнялася на 104,5 проц.

У чым сакрэт дасягненняў? Сакрэт у тым, што ў аснову работы цэха былі пакладзены 6 умоў тав. **Сталіна.** Змяніўся працэс вытворчасці. Калі раней ладоўка паліто рабілася пасля таго, як верх паліто быў ужо гатовы, дык зараз гэты працэс работы робіцца ў адкрытым відзе. Нізы раней падраўноўваліся да наметкі кромак. Зараз гэты працэс робіцца абавязкова пасля наметкі і прыгладжвання. Гэта дало магчымасць павялічыць выпуск прадукцыі, палепшыць якасць.

Брак у цэху раней быў абязлічан. Рабочых ганялі з месца на месца, з аднаго працэса на другі. Уліку брака не было. У сучасны момант кожны рабочы і работніца прымацаваны да асобнага працэса. Штодзенна пасля работы кантралёр і прыёмшчык здаюць табельшчыку спецыяльныя талоны, у якіх паказаны нумары аперацыі і колькасць брака або пераробак.

Палепшыўся склад кантралёраў і прыёмшчыкаў. На пасаду кантралёраў пастаўлены старыя кваліфікаваныя рабочыя 7-8 разрада. Ім дапамагаюць грамадскія інспектары па якасці.

Уведзена преміяльная сістэма аплаты адміністрацыйна-тэхнічнаму персаналу з разліку зданай прадукцыі на базу Саюзшвейзбыта, што ўзмацняе іх адказнасць за работу і 100 проц. выкананне колькасных і якасных паказальнікаў плана.

Рабочыя зразумелі, што галоўная гарантыя ў выкананні плана — аўладанне тэхнікай вытворчасці. У кожным агрэгаце створаны гурткі па вывучэнню сваіх машын. Вельмі шмат рабочых да 10 снежня будуць здаваць экзамены па значок **«ЗОТ».**

Шырока разгорнута соцспаборніцтва і ўдарніцтва. 600 правераных ударнікаў і ўдарніц з агульнай колькасці рабочых цэха ў 1.000 чал. з'яўляюцца галоўнай апорай цэха ў выкананні прамфінплана. Лепшымі з лепшых, імёны якіх павінны быць вядомы ўсёй нашай грамадскасці, з'яўляюцца: **Драбава Ліза** — рэзервная работніца першай істужкі. **На любым участку паказвае ўзоры работы, 110-115 проц. выкананне плана, выключна добрую якасць прадукцыі.**

У асобе **Драбавай** малакваліфікаваныя работніцы знаходзяць падтрыманне. Драбава навучыла тав. **Хейфец** рабоце — падмётцы ватнікаў да саўпяроў.

Зусім яшчэ маладая работніца **Семінідава Аля** працуе на спецмашыне па працэсе вымёткі петляў, штодзенна выконвае заданне **180-190 адзінак** замест **155.** Яна не ведае ні брака, ні пераробак. У яе поўны працоўны дзень — 420 мінут. З'яўляецца актыўным удзельнікам гуртка па вывучэнню спецмашын. Днямі будзе здаваць экзамен на значок «ЗОТ».

Тав. Жэлязняк, не гледзячы на свае **17 год,** з'яўляецца лепшым ударнікам. Вылучан у брыгадзіры гаспадарча-разрахунковай брыгады імя чырвонага спортінтэрна. Яго брыгада складаецца з 42 чалавек. Брыгада выпускае штодзенна гатовых 190-200 адзінак замест **155.** Брак і пераробкі брыгада давяла да нуля.

Плаціц, Шакінка, Бахурава, Жыглінская, Махухін, Сінко і дзесяткі інш. — усё гэта актыўныя барацьбіты за выкананне і перавыкананне колькасных паказальнікаў прамфінплана.

Найлепшымі работнікамі з адміністрацыйна-тэхнічнага персанала з'яўляюцца майстра **Лазоўскі,** кантралёры **Левін і Гэйзін** і інструктар **Люстэрман.** Вялікую заслугу паказаў у ліквідацыі прарыва начальнік цэха тав. **Доніман.** Ён з'яўляецца адным з гаспадарнікаў, які па-бальшэвіцку рэалізуе ўказанне тав. Сталіна — па-новаму працаваць, па-новаму кіраваць. Ён заўсёды знаходзіцца ў цэху, паказвае, вучыць, як трэба працаваць, як выпускаць добраякасную прадукцыю. Многа зрабіў у ліквідацыі прарыва сакратар парткома фабрыкі чырвонасцяжнік т. **РОХКІН.**

Работніца-ўдарніца вязальнага цэха арцелі імя Крупскай т. ХАРЧАНКА

Пастанова ЦК УсеКП(б) аб скліканні **XVII партз'езда** выклікала з боку рабочых цэха паліто вялікую хвалю творчага энтузіязма і актыўнасці.

Рабочыя цэха ўзялі на сябе абавязацельствы да **25 снежня поўнасцю выканаць прамфінплан.** З гэтай задачай рабочыя ў парадку сустрэчнага абавязваюцца штодзенна выпускаць замест **960 паліто — 1.135.** Брак рабочыя абавязваюцца знізіць **з 3,3 да 1,5 проц.**

Па цэху абвешчан збор рацыяналізатарскіх прапаноў. Вядзецца барацьба за поўнае ўшчыльненне працоўнага дня, за здачу экзамена на значок **«ЗОТ».**

Брыгада «Звязды»: Арк. ЗАРУБЕЖНЫ, С. БАГАРЫ, УГОРЗЦ.

ВУЧЫЦЦА У ЛЕСАПІЛЬНАГА ЦЭХА

ЛЕСАПІЛЬНЫ ЦЭХ завода імя Молатава—адзін з перадавых цэхаў па выкананню прамфінплана ў колькасных і якасных адносінах. У вытворчы паход імя т. Гікало цэх уключыўся з 10 лістапада. Была праведзена масава-растлумачальная работа сярод рабочых усіх змен і брыгад. Кожны рабочы добра сабе ўявіў тыя задачы, якія перад ім стаяць у часе пахода.

Праграма папярэдніх кварталаў была недавыканана. Перабоі ў дастаўцы лесаматэрыялаў не давалі магчымасці ўшчыльніць рабочы час, даць поўную нагрузку варштатам. «Мы перад крайнай не застанемся ў даўгу»—аднадушна заявіў рабочы калектыў цэха. Планы былі даведзены да кожнай брыгады, да кожнага рабочага. Раней сярэдня-тэхнічная норма распілоўкі на рама-змену была 43 кбм. Зараз рабочыя высунулі сустрэчны план у **56,5 кбм.**

Паведамленне аб скліканні XVII партз'езда ўзняло новую хвалю энтузіязма. Рабочыя ўзялі на сябе абавязак поўнасцю выканаць прамфінплан 1933 года, па-бальшэвіцку падрыхтавацца да сустрэчы другога года другой пяцігодкі. Заключаны соцыялістычныя дагаворы паміж брыгадамі і асобнымі рабочымі. Набіраюцца ўсё большыя тэмпы. За другую дэкаду лістапада праграма была выканана на **88 проц.,** а з 20 па 25 лістапада цэх праграму выканаў на **112 проц.**

Лепшыя ўдарнікі т. т. **Булава, Дашкевіч, Козак, Верамеенка, Рантоўскі** і інш. паказваюць сапраўдныя ўзоры бальшэвіцкай барацьбы за план. Рабочы **Булава** (сакратар цэхавай парт'ячэйкі) паказвае рэкордныя лічбы распілоўкі. Замест сярэдня-тэхнічнай нормы ў **43 кбм.** пры поўнай загрузцы, своечасовай падачы і адвозцы, ён дае **65-70 кбм.**

У цэху добра пастаўлена справа тэхнічнай вучобы. Увесь час цэх падрыхтоўвае сабе кадры. Прышоўшыя раней у цэх чорнарабочыя зараз ужо працуюць кваліфікаванымі рабочымі. Напр., **Дашкевіч** быў раней чорнарабочым. Дзякуючы настойлівай штодзеннай дапамозе старых рабочых, ён зараз набыў сабе кваліфікацыю і з'яўляецца лепшым рамшчыкам. Таксама **Сняжко** ў мінулым беспрытульны, прышоў на завод з вуліцы. Рабочыя навучылі яго працаваць, дапамаглі аўладаць працэсамі работы і ён зараз — памочнік рамшчыка.

— Быў такі час, — кажа тав. Булава, **калі я заставаўся цэлыя змены пасля работы для таго, каб навучыць іх працаваць, дапамагчы ім хутчэй набыць кваліфікацыю. Мая задача — дапамагчы маладому рабочаму вывучыць працэсы вытворчасці, навучыць працаваць на машыне.**

Тэхэкзамен усе рабочыя цэха вытрымалі. Спачатку былі арганізаваны гурткі пад кіраўніцтвам начальніка цэха інжынера **Далько.** Мэта гэтых гурткоў была дапамагчы кожнаму рабочаму яшчэ лепш асвоіць тэхніку сваёй вытворчасці, а таксама набыць мінімум тэарытычных ведаў.

Грамадскасць цэха з'яўляецца кантролем усёй работы. Цэх'ячэйка і цэхком адразу рэагуюць на ўсе ненармальнасці ў рабоце, падхапляюць лепшыя пачынанні, папулярызуюць іх сярод усіх рабочых. Так, 28 лістапада рабочы **Лучанкоў В.** (стругальшчык) зрабіў прагул. Гэта пытанне было адразу-ж завострана перад шырокай грамадскасцю, абгаворана на групе і перадана на агульны сход цэха. Лучанкоў прызнаў **свае памылкі, узяў на сябе рад абавязацельстваў па лепшаму выкананню прамфінплана. Лепшыя ўдарнікі цэха вырашылі пакінуць яго на рабоце, узяўшы яго пад свой нагляд. За апошнія дні Лучанкоў перавыконвае сваю норму.**

Цэх не ведае брака. З бракаробамі вядзецца самая рашучая барацьба. «У нас брака няма,—кажа тав. Булава,—і быць не можа. Мы на кожны ўчастак работы ставім чалавека, які добра ведае даны працэс. Вучым працаваць, а хто не хоча—не трэба. З бракаробамі нам не па дарозе».

Быў аднойчы выпадак, калі таблярщчык **Савіч** экспартныя дошкі зрабіў бракаванымі. Адміністрацыя аштрафавала бракароба. Вакол гэтага пытання была створана грамадская думка. Зараз **Савіч дае прадукцыю лепшай якасці.**

Правільна расстаўлены партыйныя сілы. Не дрэнна працуюць партгрупы, яны рэагуюць на ўсе непаладкі ў цэху, брыгадзе, падхапляюць ініцыятыву перадавых, множаць [illegible] сярод усяго рабочага калектыва.

Але побач з дасягненнямі ў рабоце лесапільнага цэха ёсць рад прабояў. Нармальную работу тармозіць адсутнасць на складзе адпаведнага асартымента лесаматэрыялаў. Бываюць выпадкі, калі на складзе зусім няма нічога. Гэта цягне за сабой прастой механізмаў і рабочай сілы. Перабоі ў дастаўцы лесаматэрыялаў не даюць магчымасці ўшчыльніць да максімума рабочы дзень.

Дастаўку для завода лесаматэрыялаў зрывае Уздзенскі леспрамгас. Лесапільны цэх завода прад'явіў соцыялістычны рахунак **Нёманскаму лесаўчастку Уздзенскага леспрамгаса і ЦП саюза леса і сплава на своечасовую дастаўку лесаматэрыялаў.** Аднак, яшчэ і да гэтага часу ніякіх вынікаў няма. Перабоі ў дастаўцы лесаматэрыялаў адчуваюцца і па сённяшні дзень.

Цэх яшчэ не ўкамплектаван рабочай сілай. Не хапае 30 чорнарабочых для падкаткі калод, адвозкі і інш. Да гэтага часу кожны заказчык дае сваю па[illegible] сілу на час работ па выкананню яго заказа. У выніку гэтага атрымліваецца, што сёння працуюць адны рабочыя, заўтра другія. Прадукцыйнасць працы пры такіх умовах вельмі нізкая. Адсутнічае працоўная дысцыпліна.

Цэхавая адміністрацыя ўжо некалькі раз звярталася да дырэкцыі завода па гэтаму пытанню, але вынікаў не дабілася. Цэх не ўкамплектован рабочай сілай.

Трэба забяспечыць лесапільны цэх сыравінай, укамплектаваць рабочай сілай і гэта будзе лепшай гарантыяй выканання плана ў тэрмін. Датэрміновае выкананне гадавога задання будзе лепшым падарункам XVII партыйнаму з'езду.

Я. ГАРЛЕЎСКІ.

У АДКАЗ ВІЦЕБСКІМ ПРОЛЕТАРЫЯМ

Вытворчы паход імя тав. Гікало ускалыхнуў грамадскасць Бярэзінскага камбіната. Па камбінату пачалася праверка работы гаспадарча-разрахунковых брыгад.

Да ўключэння ў паход гаспадарча-разрахунковыя брыгады існавалі толькі на паперы. Не было ўліку іх работы, не правяралася якасць прадукцыі.

Па віне майстроў былі частыя прастоі машын у этыкіровачным цэху. Гэта адбівалася на выкананні прамфінплана. Работніцам прыходзілася хадзіць самім за касетамі ў здымальны цэх і прастойваць там па **10-15** мінут. Таксама па віне начальніка цэха **Калелевіча** работніцы атрымлівалі дрэннай якасці этыкеткі, і гэта зноў павялічвала процант брака.

Толькі зараз трыкутнікі цэхаў сталі цікавіцца работай гаспадарча-разрахунковых брыгад. Заслухоўваюцца даклады брыгадзіраў, лепшыя метады пераносяцца на адсталыя ўчасткі работы. Маладзёжныя гаспадарча-разрахунковыя брыгады т. т. **Казак, Каротная, Рахлей і Варонка выконваюць праграму на 100 проц.** і даюць высокую якасць прадукцыі. Гэтыя брыгады разгарнулі ў сябе тэхвучобу і зараз ужо многія падрыхтаваліся да здачы тэхэкзаменаў.

У часе заключэння дагавора з адміністрацыяй па гаспадарчаму разрахунку брыгадзір этыкіровачнага цэха **Гертман** і работніца гэтай брыгады **Салаўёва** высунулі сустрэчны: **замест 30 тыс. каробак выпускаць 38 тыс. штодзенна.**

Пры ўступленні ў вытворчы паход брыгада **Стралкоўскага** (аўтаматны цэх) прысвоіла сабе імя тав. **Гікало.** Гэта брыгада на справе з'яўляецца перадавой. Яна значна знізіла брак, дае вялікую эканомію матэрыялаў, перавыконвае норму выпрацоўкі на **7-8 проц.**

Зараз у сувязі з паведамленнем аб скліканні 17-га партз'езда, па ўсяму камбінату пракацілася новая хваля соцыялістычнага спаборніцтва. Брыгада тав. **Клімковіча** (ЦЭС), якой прысвоена імя 17-га з'езда партыі, абавязалася прыйсці да з'езда са стопроцантным выкананнем плана і поўнасцю **забяспечыць запалкавую фабрыку і фанерны завод электраэнергіяй і парай.**

Лепшай брыгадзе паліроўшчыц (брыгадзір Леўковіч) таксама прысвоена імя 17-га партз'езда. Гэта брыгада на працягу ўсяго часу паказвае бальшэвіцкія ўзоры ў рабоце. За лістапад брыгада Леўковіча перавыканала план на **20 проц.** Усе ўдзельнікі брыгады ахоплены тэхвучобай.

Так адгукнуўся Бярэзінскі камбінат на заклік віцебскіх пролетарыяў — **па-баявому і з новымі перамогамі сустрэць 17-ы з'езд партыі.**

Я. Серафімовіч.

АБ ЛЬГОТАХ ДЛЯ НАСЕЛЬНІЦТВА ДАЛЁКА-УСХОДНЯГА КРАЯ

Пастанова Совета Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральнага Камітэта УсеКП(б)

(Прынята па дакладу старшыні выканкома советаў Далёка-ўсходняга края т. Г. М. Крутава)

З прычыны значнага прытока перасяленцаў у Далёка-Усходні край і неабходнасці ўсямернага аблягчэння іх гаспадарчага ўстройства ў цяжкіх умовах неабжытасці раёнаў края, а таксама для аблягчэння ўмоў працы рабочых і служачых края, працуючых далёка ад культурных цэнтраў СССР, Совет Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральны Камітэт УсеКП(б) пастанаўляюць:

I.

Вызваліць з 1-га студзеня 1934 г. па ўсяму Далёка-Усходняму краю ад абавязковай пастаўкі дзяржаве збожжавых культур і рыса калгасы і калгаснікаў — тэрмінам на 10 год і аднаасобныя сялянскія гаспадаркі — тэрмінам на 5 год.

II.

Вызваліць з 1-га студзеня 1934 г. па Тарнейскаму раёну, Совецкаму і Ольгінскаму раёнах Прыморскай вобласці, па Комсамольскаму раёну, па Ніжня-Амурскаму, Охоцка-Эвенскаму, Каракскаму і Нуноцкаму акругах, па Сахалінскай і Камчацкай абласцях ад абавязковай пастаўкі дзяржаве мяса, бульбы, сланечніка, воўны, малака і масла, а таксама ад абавязковай дзяржаўнай контрактацыі соі, гароднiны і ільну калгасы і калгаснікаў — тэрмінам на 10 год і аднаасобныя сялянскія гаспадаркі — тэрмінам на 5 год.

III.

Паменшыць з 1-га студзеня 1934 года тэрмінам на 10 год для калгасаў і калгаснікаў па Прыморскай вобласці, за выключэннем указаных у пункце II раёнаў, па Амур[illegible]

[illegible] бульбы, сланечніка, воўны, малака і масла, а таксама нормы абавязковай дзяржаўнай контрактацыі с[illegible] гароднiны і ільну на 50 проц. су[illegible] проц. устаноўленых норм.

IV.

Павысіць з 1-га студзеня 1934 г. на 20 проц. цэны на рыбу-сырэц, здаваемую дзяржаве рыбалавецкімі калгасамі і калгаснікамі па ўсяму Далёка-Усходняму краю.

V.

Павысіць з 1-га студзеня 1934 г. па ўсяму Далёка-Усходняму краю заработную плату ў наступных размерах:

а) рабочым і інжынерна-тэхнічнаму персаналу прадпрыемстваў вугальнай прамысловасці—на 30 проц.;

б) рабочым і інжынерна-тэхнічнаму персаналу заводаў, фабрык, транспарта і сувязі, промысла, соўгасаў і машына-трактарных станцый, а таксама настаўнікам, палітасветработнікам, медыцынскаму персаналу, агрономам, ветэрынарам, агратэхнікам і землямерам — на 20 проц.;

в) служачым устаноў і ўсіх прадпрыемстваў — на 10 проц.

VI.

Павысіць з 1-га студзеня 1934 г. аклад утрымання асабоваму складу войск, размешчаных на Далёкім Усходзе, у наступных размерах:

а) чырвонаармейцам і малодшаму начальніцкаму складу—на 50 проц.;

б) сярэдняму, старэйшаму і вышэйшаму начальніцкаму складу — 20 проц.

Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР
В. МОЛАТАЎ (СКРАБІН).
Сакратар Цэнтральнага Камітэта УсеКП(б) І. СТАЛІН.
11-га снежня 1933 года.

АБ ДОБРУШСКАЙ ФАБРЫЦЫ „ГЕРОЙ ПРАЦЫ"

Пастанова ЦК КП(б)Б

Лічыць устаноўленым, што на дзень астаноўкі (12-XI) фабрыка распалагала чатырохсутачным запасам торфа і аднасутачным запасам дроў і што не было ніякіх падстаў для астаноўкі фабрыкі. Вінаватым у астаноўцы фабрыкі лічыць, галоўным чынам, дырэктара фабрыкі **тав. Дзендзюка,** які, не праверыўшы наяўнасці маючагася палiва, канцылярска-бюракратычна аднёсся да такога важнага пытання і даў санкцыю на астаноўку фабрыкі без ведама і згоды вышэйстаячых партыйных і гаспадарчых арганізацый.

За такія безадказныя і злачынныя адносіны да работы **тав. Дзендзюк** заслугоўвае выключэння з партыі і зняцця з работы, але, прымаючы пад увагу прызнанне ім сваіх памылак, абмежавацца аб'яўленнем яму суровай вымовы з папярэджаннем, што калі ў бліжэйшы час ён не забяспечыць нар[illegible]

[illegible]

чу і Цэйтліну, а таксама ўсяму складу бюро парткалектыва і фракцыі фабкома за дапушчэнне без падставы астаноўкі фабрыкі і за тое, што яны папярэдне не паставілі гэтае пытанне ў адпаведных партыйных органах.

Лічыць абсалютна недапушчальным, што кіраўніцтва Белпапертраста і ўпаўнаркамлеса не забяспечылі ўстанаўлення належнай дысцыпліны з боку дырэктароў прадпрыемстваў, у выніку чаго такое сур'ёзнае пытанне, як астаноўка фабрыкі, было вырашана без іх ведама і згоды.

Указаць тав. Сычову, што даведаўшыся аб астаноўцы фабрыкі, ён не прыняў зараз-жа мер па высвятленні сапраўдных прычын астаноўкі фабрыкі і пуску яе.

Усе практычныя пытанні, звязаныя з забеспячэннем фабрыкі палівам і пускам яе, унесеных камісіяй [illegible]

[illegible]

Сакратар ЦК КП(б)Б ГІКАЛО.

ПАЛЯКОЎ НЕ ВЕДАЕ, ШТО ТАКОЕ „ЗОТ"

Менская гута «Пролетарый» выконвае прамфінплан толькі па колькасных паказальніках. Якасць прадукцыі на заводзе дрэнная. Брак і бой шкла на многа перавышае планавае заданне. За кастрычнік пры выпуску звычайнай пасуды (бутэлькі) брак і бой складаў 4,9 проц. замест планавых 3 проц. Па выпуску камерцыйных бутэлек брак і бой — 8,6 проц., замест планавых 5 проц., на манапольных бутэльках — 10,7 проц., замест 5 проц.

Увесь гэты брак і бой атрымліваецца выключна з прычыны таго, што на гуце вялікая колькасць рабочых не маюць патрэбнай кваліфікацыі, не ведаюць працэсаў вытворчасці.

Шклавар чацвертай змены **Маршак,** не гледзячы на тое, што ён ужо працуе на гэтай рабоце два гады, не мае яшчэ належнай кваліфікацыі. Маршак не навучыўся кіраваць машынай сістэмы Катлярэнка. Вельмі частыя выпадкі, калі Маршак не можа наладзіць рэгулярнай падачы нафты ў печ. Не ведае ён, калі патрэбен адпаведны ціск у балонах. Ад няправільнага ціска загушчваецца нафта, рвуцца пракладкі ў балонах. Маршак не ўмее рэгуляваць падачу паветра ў печ. У выніку недастатковай кваліфікацыі шкло атрымліваецца няпрыгожае (пеністае, іншага колеру). Маршак сам заяўляе:

— Мне трэба многа яшчэ вучыцца, каб быць добрым шклаварам.

[illegible] снежня пры выпуску новага віда бутэлек не выканалі задання, замест 1.365 бутэлек выпусцілі 1.050. З іх далі 227 бракаваных бутэлек, у той час як побач шкладувы пры тых-жа ўмовах даюць не больш 15-20 бутэлек брака. Сістэматычна не выконваюць прамфінплан шкладувы **Татаршыцкі, Зубараў, Кацуба.** Не лепш працуюць шкладувы трэцяй змены **Гарбачоў С., Гарбачоў А.** і **Анкуда.**

Многія падносчыцы не маюць вытарчальнай спецыяльнасці. Ад няправільнай кладкі бутэлек у вагранку для закала падносчыца чацвертай змены **Бойка** штодзенна робіць бой 3-5 проц. замест планавых 2 проц. Не лепш справа з кваліфікацыяй дзесятнікаў.

На заводзе шмат рабочых майстроў і дзесятнікаў патрабуюць тэхвучобы. Уключыўшыся ў масавы творчы паход імя тав. Гікало і падрыхтоўку да 17-га з'езда УсеКП(б) і 15-га з'езда КП(б)Б рабочыя ўзялі на сябе абавязацельства ліквідаваць брак і бой шкла шляхам павышэння кваліфікацыі, ахапіўшы тэхвучобай усіх рабочых завода.

Што-ж заўком зрабіў у справе рэалізацыі ўзятага абавязацельства? Нічога! Заўком не робіць нічога, каб наладзіць тэхвучобу, ён ігнаруе гэту важную справу. Ні аднаго раза не было праведзена растлумачальнай работы сярод рабочых аб здачы экзамена па тэхмінімуму вядучых прафесій. На сутнасці нізкай барацьбы [illegible]

«Бачыце, я першы раз чую аб тэтым значку, не ведаю, што значаць літары «ЗОТ», растлумачце мне, калі ласка!».

Палякоў усю віну за адсутнасць тэхвучобы кладзе на культработніка Барысава:

— Адказны за тэхвучобу Барысаў нічога не рабіў, а гэтымі днямі захварэў. Новага чалавека мы, праўда, не шукалі. Думаем разгарнуць вучобу. Ужо тры месяцы назад як вызначылі на яе фонд у 400 руб. Нічога яшчэ не зрабілі і грошы цэлыя...

Як відаць, Палякоў чакае пакуль за яго хто-небудзь разгорне вучобу.

Лепінскі комсамол — ініцыятар тэхвучобы — высунуў добрую форму барацьбы за аўладанне тэхмінімумам—здача соцтэхэкзамена і ўзнагарода значком «ЗОТ» лепшых ударнікаў аўладаўшых тэхнікай, здаўшых соцэкзамен на «вельмі добра» і паказваючых узоры ўдарнай работы. Калектыў ЛКСМБ гуты «Пролетарый» ігнаруе гэту ініцыятыву. Комсамольскі калектыў (былы сакратар Барысаў), які ў першую чаргу на заводзе павінен быў узяцца за гэту работу, нічога не рабіў. Займаліся толькі дэкларацыйнасцю, выносілі пастановы, рэзалюцыі, а практычна нічога не зрабілі.

Краіна сустракае 17 з'езд УсеКП(б) і 15 з'езд КП(б)Б новымі вытворчымі перамогамі. А на гуце «Пролетарый» поўны спакой. Сюды ніхто з кіраўнікоў шклатрэста, ад ЦП саюза хімікаў не заглядае. Кіраўнікі [illegible]

[illegible]

Брыгада «Звязды» і «ЛК»: М. ЯРЧАК, ПАЎЛАЎ С., ЛЯЎШЫЦ.

ІЛЬНАЗАВОДЫ—НА ПОЎНЫ ХОД

Разбіць кулацкі сабатаж на ўсіх участках пераапрацоўкі і загатовак ільну

ЦАНА ПРЫЗНАННЯ ПАМЫЛАК ЧАВУСКАГА КІРАЎНІЦТВА

ЧАВУСЫ. За недапушчальна нізкія тэмпы ільназагатовак Чавускі раён занесены цэнтральнай камісіяй па спаборніцтву БССР з Заходняй вобласцю на чорную дошку.

Да 5-га снежня план загатовак ільну па раёну выканан толькі на 27,6 проц., заданне па здачы ільнанасення на 76,7 проц.

У раёне яшчэ не паднята са сцелішч каля 12 проц. трасты. Адсюль —зацягванне апрацоўкі і здачы прадукцыі дзяржаве.

У асобных сельсоветах загатоўкі пад яўнай пагрозай. Возьмем Макрацкі сельсовет. Ён выканаў план здачы ільнавалакна толькі на 5 проц., а ў гэтым сельсовеце ў якасці ўпаўнаважанага гастралюе намеснік сакратара райкома тав. Фельдман. Лічба «5 проц.» добра характарызуе яго работу. Фельдман не дабіўся ніякага зруху ў Макрацкім сельсовеце. Ён як і раней на апошнім месцы.

Такое-ж становішча ў Амхініцкім сельсовеце, дзе план здачы ільнавалакна выканан на 9,9 проц. (упаўнаважаны Катлінскі), Пушкаўскім — 7,1 проц. (упаўнаважаны Манычаў).

У гэтых сельсоветах, таксама як у Прудкаўскім і Радомлыскім, мы маем справу з кулацкім сабатажам ільназагатовак, які не зломлен па сёнешні дзень. Вось некалькі характэрных прыкладаў.

У калгасе ІМЯ ЛЕНІНА (Прудкаўскі сельсовет), удзельная вага работа ў здачы валакна складае 35 проц. плана сельсовета, яшчэ не скончан пад'ём трасты са сцелішч. 50 цэнтнераў трасты калгас здаў толькі 90, а замест 12 цнтн. валакна толькі два.

«Мы, бачыце, былі заняты пастаўкамі збожжа і бульбы, а апрацоўку і здачу ільну думаем адкласці да сярэдзіны зімы»—прызнаецца старшыня калгаса БАРАНОЎСКІ.

У калгасе «ПЕРАМОЖЦА» (старшыня Гаўрыленка) на апрацоўцы льну працуюць дзве брыгады з 40 чалавек. Прадукцыйнасць працы іх вельмі нізкая, яны выпрацоўваюць толькі 30-40 кіло ільну ў дзень. Якасць ільнавалакна зусім кепская. ... разы вазіў калгас ільнавалакно на пункт, але яно не было прынята.

У калгасе «Зара», Радомльскага сельсовета, падняты са сцелішч лён ляжыць на пумне 4-ты тыдзень. Сушыльні ў калгасе непадрыхтаваны. Адказны за апрацоўку Іван РЫПІН кажа: «Лён не хлеб, — апрацуем да вясны». Так гаворыць яўны вораг, кулацкі агент у калгасе.

У калгасе «Дзесяцігоддзе Кастрычніка» таго-ж сельсовета яшчэ на сёнешні дзень не падняты 3 га трасты. Апрацоўка арганізавана надзвычай дрэнна. У брыгадзе налічваецца 22 калгасніцы, а на работу выходзіць толькі 6.

У калгасе «Маяк рэволюцыі» другі месяц ляжаць неачышчанымі 5 цэнтнераў ільнасемя. Насенне пачало псавацца.

Злачынна зацягваецца апрацоўка і здача льну ў калгасе «Комунар Магілеўшчыны». Там другі тыдзень стаяць шэсць вазоў з трастай, ніяк не збяруцца адвесці трасту на завод.

Асабліва кулацкая работа праяўляецца ў аднаасобным сектары. Удзельная вага аднаасобнікаў у ільназагатоўках складае 52 проц. агульна-раённага плана. Да сёнешняга дня аднаасобныя гаспадаркі выканалі сваё заданне толькі на 6-7 проц. Працоўны аднаасобнік у раёне пакінут на заднім плане. Сярод аднаасобнікаў не праводзіцца ніякай масавай работы.

Той факт, што аднаасобнікі Робцаўскага сельсовета з 109 цэнтнераў ільнавалакна не здалі нічога, што па Антонаўскім сельсовеце з 324 цэнтнераў здана толькі 26,3,— характарызуе кіраўніцтва загатоўкамі па аднаасобным сектары.

У графе здачы валакна кулацкімі замоцнымі гаспадаркамі доўгі час фігуруе лічба «1,5». Кулацкія гаспадаркі здалі толькі 1,5 цнтн. валакна замест 108. У раёне ліберальнічаюць з класава-варожымі элементамі.

А якасць ільнавалакна? Чавускі раён не выканаў устаноўленых якасных паказальнікаў. Для раёна ўстаноўлен сярэдні нумар 9, паступае валакно нумара 7,7.

Такавы факты. Яны паказваюць сапраўдную цану прызнання памылак з боку раённага кіраўніцтва і абяцання выправіць іх.

С-оў.

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАЙ КАМІСІІ ПА СПАБОРНІЦТВУ БССР З ЗАХОДНЯЙ ВОБЛАСЦЮ

Разгледзеўшы даныя аб выкананні раёнамі важнейшых гаспадарча-палітычных кампаній на 5 снежня г. г., Цэнтральная Камісія па спаборніцтву БССР з Заходняй вобласцю пастанавіла:

1. ПА ГРУПЕ ІЛЬНАВОДЧЫХ РАЁНАЎ адабраць пераходны сцяг ЦК КП(б)Б і СНК БССР ад ДРЫСЕНСКАГА раёна, які не гледзячы на папярэджанне, прадаўжае адставаць у загатоўках валакна ручной апрацоўкі як па колькасці, так і па якасці (колькасны план па валакну выкананы на 24,8 проц., якасны на 22,1 проц.) і за апошнія пяцідзеўкі зніжае тэмпы ільназагатовак.

Пераходны сцяг ЦК КП(б)Б і СНК БССР перадаць ПОЛАЦКАМУ раёну, які заняў першае месца па групе ільнаводчых раёнаў у загатоўках валакна ручной апрацоўкі, выканаўшы колькасны план на 43,9 проц. і па якасці—на 46,9 проц. адначасова закончыўшы загатоўкі па трасце і даючы найбольшыя тэмпы ў прыросце ільназагатовак.

Полацкаму раёну накіраваць з ліку лепшых ударнікаў па ільнаапрацоўцы і ільназагатоўках дэлегацыю ў Шклоўскі раён за пераходным сцягам ЦК і СНК.

2. ПА ГРУПЕ ЗБОЖЖАВЫХ РАЁНАЎ адабраць пераходны сцяг ЦК КП(б)Б і СНК БССР ад Бягомльскага раёна, адстаючага ў ссыпцы насенных і страхавых фондаў, і перадаць Аршанскаму раёну, які выканаў план збожжапаставак, натураплаты МТС, вярнуў насенпазыку і закончыў ссыпку насенных і страхавых фондаў па збожжу.

Аршанскаму раёну накіраваць з ліку лепшых ударнікаў дэлегацыю ў Слуцкі раён за пераходным сцягам ЦК і СНК.

Папярэдзіць Полацкі і Аршанскі раёны, што пры ўмове паспяховага завяршэння імі ўсіх сельска-гаспадарчых кампаній і разгортвання пр'ёзнай падрыхтоўкі да вясенне-пасеўнай будучага года, за імі будуць замацаваны прысуджаныя пераходныя сцягі ЦК і СНК і наадварот, пры паслабленні гаспадарчых работ, — пераходныя сцягі будуць адабраны і перададзены раёнам, якія апярэдзяць Полаччыну і Аршаншчыну.

3. Сцяг ЦВК БССР адабраць ад Асіпавіцкага раёна, адстаючага ў ссыпцы насенных і страхавых фондаў, і перадаць Барысаўскаму раёну. Замацаваць сцяг ЦВК БССР за Барысаўскім раёнам, які ў выкананні важнейшых гаспадарча-палітычных кампаній г. г. заняў адно з першых месц па рэспубліцы.

Цэнтральная Камісія па спаборніцтву БССР з Заходняй вобласцю.

ПРА ХОД БУДАЎНІЦТВА І РАБОТУ ІЛЬНАЗАВОДАЎ

Пастанова Камісіі выканання пры СНК БССР

Заслухаўшы даклады нам. дырэктара Шклоўскай МТС тав. Захарчэнка, нам. дырэктароў Ільнатрактарацэнтра т. Семешкіна, Ільнаканаплябуда тав. Ліўшыца і судаклад прадстаўнікоў шклоўскай РКК-РСІ тав. Рабкіна і НК РСІ тав. Белюса пра ход будаўніцтва і работу ільназаводаў, Камісія выканання пры СНК БССР устанаўляе, што ільназаводы, як новая і вялікая галіна прамысловасці (дзейнічае 46 заводаў), маючая выключна важнае гаспадарча-палітычнае значэнне, Ільнатрактарацэнтрам яшчэ не толькі не асвоена, але нават апошні не зразумеў усей важнасці гэтай справы. Ільнатрактарацэнтр не выканаў пастановы СНК і ЦК КП(б)Б ад 27-VII-1933 г. № 1144, якая дала канкрэтныя ўказанні аб рабоце заводаў на бліжэйшы час, у прыватнасці, Ільнатрактарацэнтр не паклапаціўся падрыхтаваць патрэбных ільназаводам кадраў, у першую чаргу тэхнічных, не стварыў мошных пастаянных кадраў рабочых, не ўстанавіў аперацыйнага, канкрэтнага кіравання заводамі, у выніку чаго прамфінплан заводамі з квартала ў квартал не выконваецца, сабекошт пераапрацоўкі на заводах высокі, якасць выпускаемай прадукцыі нізкая, хаванне трасты безгаспадарнае, ільназаводы ў супроцьпажарных адносінах не забяспечаны, не ліквідавана запазычанасць ільназдатчыкам за трасту і г. д.

Белільнаканаплязаводбуд не выканала пастанова ЦК КП(б)Б і СНК БССР ад 27-VII-г. г., якою ён абавязваўся здаць да 15 лістапада 80 ільназаводаў. Да гэтага часу яшчэ не скончана і не здана ў эксплаатацыю 17 заводаў, прычым зданыя ў эксплаатацыю заводы пабудаваны нядобраякасна, у выніку чаго ёсць аварыі і астаноўкі.

У паасобку Камісія выканання адзначае зрыў плана трох кварталаў па шклоўскаму ільназаводу (выканана 40 проц.), наяўнасць не пераапрацаванай трасты яшчэ ўраджаю 1931-32 г. — 2304 тоны, з якіх 464 тоны ўжо згніло, надзвычай нізкую прадукцыйнасць працы, абязлічку, цякучасць рабсілы з-за дрэнных бытавых умоў (за гэты час прыбылі 374 чал., выбылі 306), дрэнны догляд машын, што прывяло да іх масавых прастояў. У выніку гэтага страты за 1933 г. па заводу складаюць 45.557 руб.

Асабліва Камісія выканання падкрэслівае фармальна-бюракратычнае кіраўніцтва шклоўскім ільназаводам з боку Ільнатрактарацэнтра, якое выразілася толькі ў фіксацыі недахопаў пры наведванні завода, пры неаказанні яму практычнай дапамогі, пры непрыняцці практычных заходаў да зніштажэння наяўных недахопаў.

Дырэктар шклоўскай МТС не зразумеў палітычна-гаспадарчага значэння ільназавода, а таксама не ўсвядоміў, што ён адказвае за работу завода як і дырэктар завода.

Работа завода не стала ў цэнтры ўвагі дырэкцыі шклоўскай МТС, апошняя ім зусім не займалася.

Камісія выканання пры СНК БССР пастанаўляе:

1. Абавязаць Белільнатрактарацэнтр, пад персанальную адказнасць т. Селіванава, у бліжэйшую дэкаду —паўтары забяспечыць выкананне рашэння ЦК і СНК, аб выніках выканання спецыяльнай дакладной запіскай далажыць Камісіі выканання. Папярэдзіць т. Селіванава, што калі ім не будуць прыняты канкрэтныя заходы ў вызначаны тэрмін да паляпшэння работы заводаў, да яго будуць прыняты суровыя меры спагнання.

2. Абавязаць Белільнаканаплябуд т. Уэллеўскага забяспечыць не пазней 20 снежня т. г. здачу ў поўную эксплаатацыю новабудуючыхся заводаў, вызначаных пастановай ЦК і СНК ад 27 ліпеня г. г. Невыкананне гэтага Камісія выканання будзе разглядаць як свядомы зрыў важнейшай дырэктывы партыі і ўрада.

3. Абавязаць дырэктароў шклоўскага ільназавода і МТС на працягу 10 дзён укамплектаваць завод рабсілай на поўныя 3 змены, ліквідаваць прагулы і лятунства, пастаянна замацаваць брыгады за машынамі, зніштожыць празмерна вялікія прастоі машын, забяспечыць поўнае выкананне вытворчых планаў па колькасці, асабліва па якасці. РВК і райпрафсаветаў аказаць заводу дапамогу ў наборы рабочых.

4. Прапанаваць дырэктару шклоўскага ільназавода прыняць неадкладныя меры да падбора кваліфікаваных рабочых, а таксама асноўных кіруючых кадраў, прыняўшы меры да паляпшэння іх жыллёва-бытавых умоў.

5. Улічваючы стварыўшаеся цяжкае фінансавае становішча на шклоўскім ільназаводзе, абавязаць Ільнатрактарацэнтр пад адказнасць тав. Семешкіна ў трохдзённы тэрмін урэгуляваць гэтае пытанне.

6. Адзначаючы невыкананне пастановы ЦК і СНК БССР аб арганізацыі сталовых пры заводах і паляпшэнні харчавання, прапанаваць тав. Царожку ў дэкадны тэрмін выканаць паказаную пастанову, папярэдзіўшы яго, што невыкананне гэтага пацягне суровыя меры спагнання.

7. Абавязаць старшыню шклоўскага РВК і дырэктара МТС устанавіць штодзеннае аперацыйнае кіраўніцтва работай ільназаводаў, забяспечваючае бесперабойную працу ільназаводаў і поўнае выкананне вытворчых планаў.

8. Абавязаць дырэктара шклоўскага ільназавода на працягу трох дзён прывесці ў поўную баявую гатоўнасць супроцьпажарны інвентар, прыцягваючы да самай суровай адказнасці парушальнікаў правіл аховы завода.

Старшыня Камісіі выканання пры СНК БССР М. ГАЛАДЗЕД.
Сакратар Камісіі выканання пры СНК БССР ЮРАШКЕВІЧ.

Зводка аб ходзе здачы ільнапрадукцыі па БССР

на 10 снежня 1933 года ў процантах

Раёны	Загатоўлена: Сялянскага ільнавалакна	Ільнатрасты	Усяго
1. Дрысенскі	28,5	97,1	85,9
2. Полацкі	51,7	116,8	81,6
3. Сенненскі	41,4	102,8	70,9
4. Шклоўскі	35,6	82,2	60,6
5. Бешанковіцкі	46,1	52,6	50,8
6. Бялыніцкі	34,2	61,1	49,7
7. Асвейскі	76,1	38,9	47,4
8. Расонскі	46,1	47,2	46,8
9. Ушацкі	22,5	84,0	45,5
10. Чашніцкі	29,3	60,7	42,9
11. Гарадоцкі	36,9	46,8	42,1
12. Лепельскі	30,9	49,6	41,2
13. Сіроцінскі	44,4	39,4	41,0
14. Дубровенскі	38,2	42,5	40,4
15. Крупскі	27,2	26,9	39,0
16. Суражскі	44,5	30,6	38,5
17. Лёзненскі	28,1	43,1	35,9
18. Чавускі	47,5	21,9	33,4
19. Талачынскі	49,7	20,0	29,9
20. Горацкі	21,3	100,0	22,5
21. Мсціслаўскі	22,2	19,6	21,3
Усяго па ільнаводч. раёнах	34,4	55,7	45,2
Усяго па БССР	32,3	59,2	40,1

Баявы абавязак кожнага раёна, сельсовета, калгаса—да XV з'езда КП(б)Б дабіцца поўнай ліквідацыі бескароўнасці сярод калгаснікаў

Разбазарванне стада калгасных ферм

Тысяча бескароўных калгаснікаў Полаччыны ў гэтым годзе павінна атрымаць цёлак. Але, дзякуючы адсутнасці ўсякага кіраўніцтва гэтай справай з боку раённых арганізацый, бескароўныя атрымалі на 25 лістапада ўсяго толькі 264 цёлкі.

Фактычна за гэту справу ў раёне ніхто не адказвае. Усё «кіраўніцтва» надзяленнем бескароўных звецена да збора вестак.

У радзе сельсоветаў і калгасаў забеспячэнне бескароўных цёлкамі проста сабатуецца. У **Заскарскім, Каўліцкім, Семянецкім і Сястронскім** сельсоветах ні адзін бескароўны не атрымаў цёлкі.

Старшыня калгаса «Чырвоны сцяг», Замшанскага сельсовета, **Гайдук** заявіў на сходзе бескароўных:

«Я для вас не абавязан набываць цёлак. Набывайце самі» (!).

У калгасе **«Шлях Сталіна»**, Бярскага сельсовета, старшыня **Валынка** валыніць з забеспячэннем бескароўных калгаснікаў цёлкамі, адгаварваючыся тым, што «ў нашым калгасе няма цёлак, з другіх не даюць, дзе я вам іх вазьму».

У радзе сельсоветаў і калгасаў пад шыльдай надзялення бескароўных сталі на кулацкі шлях разбазарвання калгасных ферм. Так, **Васільеўскі** сельсовет павінен быў надзяліць цёлкамі 10 бескароўных, прычым 6 закантрактаваць. На справе-ж сельсовет не закантрактаваў ні адной цёлкі. Калгаснікам выдалі 12 цёлак з ферм. **Арлейскі** сельсовет выдаў калгаснікам з малочных ферм 11 цёлак замест 7, вызначаных планам. Калгасы **Вароніцкага** сельсовета замест 5 цёлак выдалі з МТФ 9. У Замшанскім сельсовеце з малочных ферм і абагуленых стад выдана 16 цёлак, у той час, калі планам прадугледжана 8. Затое замест 39 цёлак закантрактавана толькі адна.

У калгасе **«Працоўнае поле»** старшыня член партыі **Кавалёў** замест цёлак раздаў з фермы двух кароў, а трэцюю ўзяў сабе.

Райком і райвыканком добра ведаюць аб усіх гэтых фактах разбазарвання стада калгасных ферм. Але кулацкім спробам падарваць развіццё жывёлагадоўлі і сабатажу надзялення бескароўных цёлкамі не даецца ніякага адпора.

Дапушчаныя скажэнні павінны быць неадкладна выпраўлены. Кулацкім спробам разбазарыць калгаснае стада комуністы і комсамольцы Полаччыны павінны супроцьпаставіць разгортванне работы па кантрактацыі цёлак.

М. Дубовы.

Абавязацельствы засталося не выкананым

Уключыўшыся ва ўсебеларускі паход за высокаякасную жывёлагадоўлю, **Случчына была абавязалася** да 16-й гадавіны Кастрычніцкай рэволюцыі выканаць дырэктыву партыі і ўрада аб надзяленні бескароўных калгаснікаў цёлкамі.

Абавязацельства засталося не выкананым. Меркавалася выдаць з ферм 100 цёлак і закантрактаваць 579. Да 1-га снежня выдана з ферм 90 цёлак, а закантрактавана толькі... 5

Трэба адзначыць, што план складаўся без усякага ўліку сапраўднага становішча ў калгасах. Сапраўднай колькасці бескароўных у раёне ніхто не ведае. У раёне бескароўных значна менш, чым паказвалася ў зводках. Райземаддзел, спусціўшы план, не паказаў калгаснікам, дзе трэба цёлак кантрактаваць, і ў выніку сарвалася ажыццяўленне справы надзялення бескароўных калгаснікаў цёлкамі.

Камісія па чыстцы партыі патрабавала ад комуністаў Іесерскага сельсовета неадкладнай арганізацыі дапамогі бескароўным. Аднак нічога ў гэтым напрамку не робіцца. У калгасе **Случ № 2** ёсць 7 бескароўных. Маючы магчымасць закантрактаваць у калгаснікаў гэтую колькасць цёлак, праўленне калгаса выдае калгаснікам цёлкі толькі з аграмаджанага стада.

Не раз звяртаўся калгаснік **Шыловіч** у праўленне свайго калгаса **«Чырвоная бяроза»**, Мярэшкаўскага сельсовета, с просьбай аб кантрактацыі для яго цёлкі. Але праўленне нічога ў гэтым напрамку не зрабіла.

Зусім нічога не зроблена ў калгасах **Грэцкага і Палікарпаўскага** сельсоветаў. У гэтых сельсоветах калгаснікам не далі цёлкі нават з аграмаджанага стада.

Няма ў раёне ніякага ўліку выдаткавання атрыманых крэдытаў для закупкі цёлак. З вызначанага крэдыта ў колькасці 26.400 руб. калгасамі выбрана ўсяго толькі 5.666 руб. Але ні соязембанк, ні райза не ведаюць як выкарыстоўваецца гэтыя крэдыты і чаму гэта на такую вялікую суму закантрактавана ўсяго толькі 5 цёлак.

Л. К.

Зводка аб ходзе надзялення бескароўных калгаснікаў цёлкамі

(па вестках НКЗ БССР на 5-XII-33 г.)

РАЁНЫ	Агульны процант выкананьня плана	У тым ліку ў проц.: Перадана з абагулен. стада	Закуплена і закантрактавана
Дрысенскі	33,6	61,6	7,2
Полацкі	25,3	43,3	21,6
Лепельскі	32,9	64,0	17,1
Асвейскі	20,7	—	—
Расонскі	24,0	96,0	0,7
Ушацкі	19,0	65,0	17,3
Сіроцінскі	18,3	38,0	10,6
Бешанковіцкі	7,8	21,3	2,0
Чашніцкі	27,0	43,0	11,0
Крупскі	10,4	—	—
Гарадоцкі	15,0	—	1,8
Суражскі	4,4	17,5	0,8
Лёзненскі	17,5	69,3	2,4
Сенненскі	27,7	100,0	17,8
Талачынскі	13,9	43,0	1,7
Бялыніцкі	10,0	—	—
Дубровенскі	19,0	114,0	—
Горацкі	7,1	30,0	3,1
Мсціслаўскі	19,8	—	—
Чавускі	14,4	64,0	0,9
Шклоўскі	44,8	148,7	21,7
Бягомльскі	18,0	6,4	16,8
Плешчаніцкі	13,5	54	13,0
Лагойскі	37,5	82,0	10,8
Заслаўскі	15,4	36,0	—
Дзяржынскі	18,9	18,0	5,1
Уздзенскі	17,5	32,0	36,0
Капыльскі	15,8	—	—
Слуцкі	19,1	62,5	3,0
Чырв.-Слабодскі	22,8	98,0	13,0
Барысаўскі	17,4	74,3	13,3
Смалявіцкі	8,7	68,6	8,8
Пухавіцкі	0,2	24,8	3,5
Чэрвеньскі	13,4	66,0	4,7
Бярэзінскі	40,5	105,0	23,0
Клічаўскі	9,1	32,0	—
Асіпавіцкі	24,7	108,0	8,0
Ст.-Дарожскі	11,6	29	6,0
Быхаўскі	14,8	36,0	11,7
Прапойскі	6,4	22,5	—
Чэрыкаўскі	18,8	90,0	11,8
Крычаўскі	12,9	—	6,8
Клімавіцкі	18,7	56,0	26,0
Касцюковіцкі	30,3	63,3	30,4
Чырвонапольскі	7,1	14,0	9,3
Кармянскі	8,6	—	16,0
Рагачоўскі	14,4	74,2	17,0
Жлобінскі	18,2	81,0	2,5
Б.-Кашалеўскі	10,7	45,7	19,1
Уваравіцкі	4,8	—	7,5
Веткаўскі	14,8	53,0	3,0
Чачэрскі	29,7	—	—
Церахаўскі	6,9	32,0	4,3
Старобінскі	19,3	69,0	9,4
Любаньскі	33,7	12,0	42,4
Жыткавіцкі	17,1	—	33,0
Тураўскі	10,5	43,3	4,7
Лельчыцкі	28,5	160,0	5,3
Мазырскі	8,0	30,0	10,0
Парыцкі	31,5	74,0	6,0
Глускі	48,8	100,0	32,0
Петрыкоўскі	28,8	54,0	32,5
Ельскі	30,2	95,0	11,7
Нараўлянскі	10,2	50,0	6,2
Рэчыцкі	17,2	86,0	—
Лоеўскі	43,2	—	14,0
Брагінскі	11,3	—	47,2
Камарынскі	12,3	—	4,0
Хойніцкі	55,0	—	—
Менскі	14,6	26,5	9,0
Бабруйскі	21,9	82,0	8,9
Гомельскі	16,2	60,0	18,7
Магілеўскі	31,3	104,5	10,6
Аршанскі	22,8	67,0	8,4
Віцебскі	35,2	88,0	16,4
Усяго па БССР:	20,3	54,3	10,6

Чорная дошка

зрыўшчыкаў пераапрацоўкі і загатовак ільну

За зрыў пераапрацоўкі і загатовак ільну Цэнтральная камісія па спаборніцтву БССР з Заходняй вобласцю пастанавіла:

Пакінуць на ўсебеларускай чорнай дошцы наступныя раёны:

Горацкі (сакратар РК КП(б)Б тав. **Вільчак**, старшыня РВК тав. **Лабанаў**).

Мсціслаўскі (сакратар РК КП(б)Б т. **Тарасаў**, старшыня РВК т. **Марон**).

Суражскі (сакратар РК КП(б)Б т. **Аўдзейчыкаў**, старшыня РВК т. **Русак**).

І дадаткова занесці на чорную дошку наступныя раёны:

Чавускі (сакратар РК КП(б)Б **т. Бегун**, старшыня РВК **т. Буры**).

Талочынскі (сакратар РК КП(б)Б т. **Сион**, старшыня РВК т. **Лоцманаў**).

АНДРЭЙ АЛЕКСАНДРОВІЧ

КЛАСАВАЯ БАРАЦЬБА НА МОЎНЫМ ФРОНЦЕ І РЭФОРМА ПРАВАПІСА БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ

Пастанова СНК БССР «Пра змены і спрашчэнне беларускага правапіса» з'яўляецца гістарычным дакументам велізарнейшых дасягненняў у справе барацьбы за пралетарскі інтэрнацыяналізм, з'яўляецца дэманстрацыяй роста беларускай совецкай культуры.

Новы правапіс, рашуча ачышчаны ад шкодных, варожых нам нацдэмаўскіх плыняў, ён бязлітасна ломіць рамкі правінцыялізма, нацыяналістычнай абмежаванасці, ён з'яўляецца магутнейшым штуршком, які актывізуе далейшае развіццё культуры беларускай мовы.

Рэформа правапіса з'яўляецца адным з фактаў тых гігантскіх перамог, якія заваяваны рабочым класам і калгасным сялянствам у змаганні пад кіраўніцтвам КП(б)Б па шляху за правільнае, паслядоўнае ажыццяўленне ленінскай нацыянальнай палітыкі.

Гісторыя чалавецтва не ведае такога вырашэння нацыянальнага пытання, якое дае праграма комуністычнай партыі, якое дае капітуцыя СССР, якое «з'яўляецца састаўной часткай агульнага пытання аб пралетарскай рэволюцыі, часткай пытання дыктатуры пралетарыята» (Сталін).

Праз гады пралетарскай рэволюцыі, праз геройскую барацьбу за паспяховае ажыццяўленне першай пяцігодкі, пры актыўнай дапамозе братэрскіх рэспублік Совецкага саюза, БССР становіцца перадавой, узорнай індустрыяльна - калгаснай краінай.

Якім далёкім архаізмам гучаць сёння радкі, поўныя надрыва, беспрасветнасці і роспачы ў вершы Я. Коласа «Наш родны край»:

> **Край наш бедны, край наш родны,**
> **Лес, балота ды пясок.**

Або:

> **Край наш родны, бедна поле,**
> **Ты глядзіш, як сірата.**
> **Сумны ты, як наша доля,**
> **Як ты, наша цемната.**

На фоне гэтай мастацкай характарыстыкі жахлівага мінулага яшчэ выразней і яскравей вырысоўваецца ўся гордая веліч бурнага роста і перамог краіны, якая абвешчана рэспублікай суцэльнай пісьменнасці, краіны, краявід якой да непазнавання зменен пераможным ходам соцыялістычнага будаўніцтва.

Кожны крок наперад рабочага класа і калгаснага сялянства прыносіць новыя і новыя выдатныя поспехі, усё вышэй і вышэй уздымаецца БССР, штурмуючы вышыні соцыялізма. І чым больш разгортваецца і квітнее соцыялістычны росквіт нашай прамысловасці, гаспадаркі і культуры, тым нахабней падымаюць сваю галаву рэшткі разгромленага, але недабітага нацдэмакратызма і актывізуюць сваю шалёную барацьбу супроць дыктатуры пралетарыята, супроць ленінскай нацыянальнай палітыкі нашай партыі.

З асаблівай сілай шкодніцтва нацдэмаў праводзілася на мовазнаўчым фронце. На гэты фронт беларуская контр-рэволюцыя кінула, бадай, ці не самыя лепшыя свае сілы, і мовазнаўчыя ўстановы былі галоўнымі цытадэлямі контр-рэволюцыйнай работы.

Мова з'яўляецца магутнай зброяй класавай барацьбы, магутным сродкам у руках нашай партыі. Партыя штодзённа і штогадзінна гаворыць з масамі на патрэбнай ёй мове. Мова ёсць «практычная, рэальная свядомасць» **(Маркс)** — «магутны сродак зносін» **(Ленін)**.

«Вялікая Кастрычніцкая пралетарская рэволюцыя знішчыла палітыку нацыянальнага прыгнечання і дзякуючы правільнай ленінскай нацыянальнай палітыцы адкрыла новую эпоху небывалага росквіта моў і пісьменнасці народаў СССР» (Сталін). Беларуская культура, пралетарская па зместу і нацыянальная па форме, пышна расцвітае пад сцягам барацьбы за пралетарскі інтэрнацыяналізм. Мы змагаемся і будуем культуру пралетарскую, інтэрнацыянальную, не абыходзячы «нацыянальныя адрозненні мовы, культуры, быта» **(Сталін)**, бязлітасна змагаючыся з праяўленнямі буржуазнага кулацкага нацыяналізма. «Буржуазны нацыяналізм і пралетарскі інтэрнацыяналізм— вось два непрымірымa варожыя лозунгі, адпавядаючыя двум вялікім класавым лагерам усяго капіталістычнага свету і выражаючыя дзве палітыкі, больш таго, два светапогляды ў нацыянальным пытанні» **(Ленін)**. Будуючы беларускую пралетарскую культуру, мы ні на хвіліну не забываем пра рэволюцыйную перспектыву і нашы гігантскія поспехі і перамогі выразна сведчаць, што комуністычная партыя стварае ўсе магчымасці «нацыянальным культурам развівацца і разгарнуцца, выявіўшы ўсе свае патэнцыі, каб стварыць умовы для зліцця іх у адну агульную культуру, з адной агульнай моваю» **(Сталін)**.

Нацдэмы глядзелі на моўны фронт, як на вельмі важны аб'ект сваёй шкодніцкай антысовецкай дзейнасці. У сваіх «тэарытычных» выступленнях і ў практыцы (стварэнне слоўнікаў, правапіса, тэрміналогіі, мастацкая літаратура) нацдэмы, мабілізуючы ўсе свае сілы і сродкі, імкнуліся затрымаць развіццё беларускай мовы, мовы рабочага класа, мовы працоўнага сялянства. Сутнасць нацыянал-дэмакратычных тэорый пра так званы «самабытны» шлях развіцця беларускай мовы мае ў сабе выразную контр - рэволюцыйную ўстаноўку. Уводзячы ў сучасную беларускую мову архаізмы з літоўскай метрыкі, са слоўніка Берынды, з розных сярэднявяковых дакументаў, змагаючыся за адрыў мовы ад жывых гаворак пралетарыята і працоўнага сялянства, рашуча выганяючы з мовы элементы інтэрнацыяналізма, змагаючыся супроць совэтызмаў, слоў, народжаных пралетарскай рэволюцыяй, супроць слоў аднародных з рускай моваю,—нацдэмы змагаліся за адрыў БССР ад СССР, за падпарадкаванне працоўных Совецкай Беларусі фашысцкаму ладу жыцця.

Нацдэмы імкнуліся, праводзячы сваю шкодніцкую работу адначасова і па другіх франтах, знішчыць дыктатуру пралетарыята, устанавіць панаванне капіталістаў і апорай для іх падрыўной дзейнасці, часамі прыкрытай фальшыва-нацыянальным сцягам, з'яўляюцца рэшткі капіталістычных элементаў.

Імкнучыся давесці «самабытнасць» сучаснай беларускай мовы, нацдэмы распаўсюджвалі анкету па збіранню моўнага матэрыяла, і каб пазбегчы новых якасцяй беларускай мовы, мовы, на якой гавораць будаўнікі соцыялізма, даюць дырэктыву арыентавацца на мову старых бабулек, непісьменных людзей і дзяцей, якія не вучацца ў нашых совецкіх школах.

Што фронту мовазнаўства нацдэмы надавалі асабліва вялікую ўвагу і тут яднаю свае контр-рэволюцыйныя сілы, што з гэтага фронта выступалі супроць краіны Советаў, відаць з праграмнага выступлення махровага нацдэма Лёсіка, які гаварыў, што для іх «мова становіць усё: нашу палітыку, эканоміку і наш грамадскі лад жыцця». Яго падтрымоўвае другі нацдэм-белагвардзеец Ластоўскі, які прапаведваў, што «калі-б нашу родную, богам нам дадзеную і ўсвячоную беларускую мову закінулі, тады па ўсіх нас і след загінуў-бы на зямлі».

Хаваючыся за гэтае «богам дадзенае» назначэнне мовы, нацдэмы выпрацоўвалі планы контр-рэволюцыйнай работы. Зусім зразумела, што Лёсіку трэба даць працоўным масам такую мову, якая ім незразумела, каб лаўчэй праводзіць сваю падрыўную работу, і таму ён з усёй кулацкай азвярэласцю абураўся, што «наша кніжнал мова, мова школьных падручнікаў, папулярных народных кніг і асабліва мова штодзённых газет, агулам кажучы, мала падобна да жывой беларускай або крывічанскай ці крывіцкай мовы». Развіваючы гэтае антысовецкае палажэнне, Ластоўскі канкрэтызуе, што «трэба дасягнуць таго, каб нашы словы, формы і гукі на пісьме былі адбіццём гісторыі нашай пісьменнасці, гісторыі крыўскага народа».

На злёце беларускай контр-рэволюцыі, на так званай «акадэмічнай» канферэнцыі, нацдэмы поўным голасам выступілі супроць ленінскай палітыкі партыі ў Беларусі. Нацдэм С. Некрашэвіч у дакладзе «Да пытання аб укладанні слоўніка жывой беларускай мовы», прапагандуючы ідэі контр-рэволюцыі, папярэджвае, што трэба быць вельмі асцярожным пры ўзяцені ў слоўнік такіх слоў, як «модныя, запазычаныя ад рускіх, або складзеныя па ўзору рускіх слаўечкі—ўнбелкульт, Наркамасветы», бо «гэтыя агадзейскія словы могуць быць і небеларускія, а інтэрнацыянальныя», а браць у аснову мову пастухоў, рамеснікаў і рыбакоў, якая выдзяляецца «першабытнай прастатой і свежасцю».

На гэтай «навуковай» базе Некрашэвіч сумесна з нацдэмам Байковым выпускаюць слоўнік, у якім засмечваюць мову архаізмамі, штучнымі словамі, ігнаруюць рэволюцыйныя наватворы, арыентуючыся на мову шляхецка-кулацкіх колаў, на мову фашысцкай Польшчы.

Замест агульнапрынятых слоў, якія з'яўляюцца інтэрнацыянальнымі словамі, уводзяць такія, якія зусім невядомы і непатрэбны шырокім працоўным масам. Некалькі прыкладаў. Слова «біржа» перакладаецца «гелда»; «балатыровка» — «лёсы»; «анімізм» — «удухаўленне»; «суфлер» — «падказнік»; «эксплуатацыя» — «выгыск»; «блокада» — «замык»; «террор» — «застрашэнне»; «поршень» — «саўтач»; «домкрат» — «падымач».

З асаблівай нянавісцю нацдэмы адносіліся да слоў, якія маюць выяўлены класавы воблік. Некалькі прыкладаў па Ластоўскаму-Лёсіку-Некрашэвічу і інш.: «буржуазия» перакладаецца «мяшчане»; «пролетарий» — «бядота, убоства, бясхатнік, бабыль»; «бедняк»—«галыш, худак, злыдзень»; «крестьянство» — «мужыкі, хамы, халопы»; «коммунизм» — «грамададзейства»; «революция» — «пераварот»; «баррикада» — «загарадка»; «пропагандист» — «папшыральнік»; «трибуна»—«моўніца»; «диалектика» — «пустаслоўе»; «великоросс» — «маскаль, кацап, кацапюга».

Паланізацыю беларускай мовы нацдэмы праводзяць поўным ходам. У слоўнікі ўводзілі замест слоў «аукцион» — «ліцытацыя»; «заседатель» — «асэсар»; «всенародный» — «паспалітый»; «сход» — «сойм»; «конфискация» — «заскарбаванне»; «огнестрельное аружжа» —«пальная зброя».

Са звярынай нянавісцю нацдэмы адносіліся да слоў аднародных з рускай моваю; да слоў рускага паходжання, якія ўліліся ў беларускую мову ў выніку пераможнага хода пралетарскай рэволюцыі, якія ўвайшлі ў культуру, у быт і сталі інтэрнацыянальнымі словамі, сталі словамі ўсіх народаў Совецкага саюза. Некрашэвіч распінаўся ў змаганні супроць «рускіх або складзеных па ўзору рускіх слаўечак»; Ластоўскі заклікаў не ўжываць тых беларускіх слоў, якія маюць аднолькавае значэнне і аднолькава вымаўляюцца і ў рускай мове. Калі ў беларускай і рускай мовах ёсць слова «таварыш», дык Ластоўскі настойваў, каб выключна ўжывалі толькі словы: «зюзюкаць, размаўляць, казаць».

Сваю шкодніцкую работу нацдэмы праводзілі і ў галіне стварэння такога правапіса беларускай мовы, які адпавядаў-бы іх контр-рэволюцыйным мэтам. Як у справе стварэння слоўніка, тэрміналогіі, так і ў выпрацоўцы правапіса нацыянал-дэмакраты арыентаваліся на шляхецка-кулацкі характар гаворак, на архаічныя мёртва-правінцыяльныя формы, на вымаўленне старых непісьменных бабулек, рашуча адгароджваючыся ад жывой сучаснай беларускай мовы.

На сваёй «акадэмічнай» канферэнцыі нацдэмы імкнуліся правесці такія формы напісання, якія-б адкінулі цяперашні стан беларускай мовы на некалькі стагоддзяў назад. Нацдэмы прапанавалі перадаваць у напісанні так званыя дыфтонгі, бо яны з'яўляюцца «асабліва ўласцівымі», «самабытнымі» формамі і таким чынам не пісаць, як мы пішам цяпер—вол, люд, мёд, а—вуол, люод, мюод і г. д. Выходзячы з гэтых-жа «ўласціва самабытных» мер каванняў, прапанавалі пісаць не— яма, юшка, аб'ём, а праз «ёт» — іама, іюшка, іёж, абіём і г. д. Затым нацдэмы пераходзілі ўжо на «вышэйшую» ступень контр-рэволюцыйнай дзейнасці, прапануючы перавесці правапіс на лацінскі алфавіт. Беларуская контр-рэволюцыя ўсімі сіламі і спосабамі імкнулася, арыентуючыся на фашысцкую Польшчу, зрабіць правапіс беларускай мовы недаступным шырокім беларускім працоўным масам, імкнулася стварыць штучны бар'ер паміж беларускай і рускай мовамі і пры любой магчымасці засмечвалі правапіс рознымі сярэднявечнымі архаізмамі і буржуазнымі вульгарызмамі.

Правапіс беларускай мовы, якім мы карысталіся да апошняга часу, быў засмечан нацыянал-дэмакратычнымі плынямі, быў вельмі складаны для аўладання ім і меў цэлы рад блытаных і нарачыта штучных правіл.

Распрацоўваючы задачы спрашчэння і змен беларускага правапіса, улічвалі галоўным чынам спецыфіку вымаўлення сучаснай беларускай мовы, мовы пралетарыята і працоўнага сялянства, здабыткі беларускай совецкай мастацкай літаратуры, адкінуўшы зусім недаступны масам гістарычны прынцып, трална высмеяны Энгельсам, кіраваліся адзінствам фанетычнага і марфалёгічнага прынцыпаў, але не даводзячы элементы фанетычнага пісьма да абсурднай крайнасці.

Распрацоўваючы задачы рэформы правапіса беларускае мовы, выходзілі з рэволюцыйнай перспектывы далейшага моўнага будаўніцтва, улічвалі растучую інтэрнацыянальную пралетарскую сувязь усіх народаў вялікага Совецкага саюза.

(Працяг будзе)

СТАНОВІШЧА У ГІШПАНІІ

ХВАЛЯВАННІ ПРАЦЯГВАЮЦЦА

ПАРЫЖ, 11 снежня. (БЕЛТА). Як паведамляюць з Гішпаніі, галоўнымі цэнтрамі хвалявання з'яўляюцца Сарагоса, Хуэска, Лёнгроньё і Туруэль.

У раёне гарадоў паўстанцы былі гаспадарамі на некаторы час, пакуль жандары і войскі не падавілі руху.

Ва многіх месцах спалены муніцыпалітэты. У раёне пунктаў паўстанцы пасля падаўлення руху ўцякалі ў горы. Хваляванні, аднак, прадаўжаюцца ў некаторых раёнах, у асаблівасці ў Хуэска.

Усеагульная забастоўка аб'яўлена ў Хуэска, Сарагосе і Лагроньё. Аб'яўленая ў Барселоне усеагульная забастоўка праводзіцца толькі часткова. У Сарагосе рабочыя [illegible] аказалі ўпартае супраціўленне войскам і жандармерыі.

Былі пушчаны ў ход браняўкі. На падставе «палажэння трывогі», забаронены органы рабочага друку і не дазваляюцца рабочыя сходы.

Цэнтральны орган кампартыі «Мундо обрэро» характарызуе хваляванні як анархісцкі путч, які не звязаны з масамі. Газета ўказвае, што анархісцкія выступленні могуць мець сваім вынікам умацаванне блока Леруса (лідэр радыкалаў) з аграрыямі і гішпанскай рэакцыі.

МАСАВЫЯ АРЫШТЫ

ПАРЫЖ, 11 снежня. (БЕЛТА). Паводле вестак з Гішпаніі, арыштаваны ўжо сотні рабочых, камуністаў і анарха-сіндыкалістаў. Цэнтральны орган кампартыі «Мундо обрэро» забаронены. У радзе пунктаў [illegible] У Барселоне жандары [illegible] лізаву па гаражу, у якім [illegible] паўстанцы. [illegible] У Кадыксе аб'яўлена ўсеагульная забастоўка. Арыштавана да 200 чалавек.

ВЫСТУПЛЕННІ ПАЎСТАНЦАЎ

ПАРЫЖ, 12 снежня (БЕЛТА). Паводле слоў «Юманітэ», [illegible]

[illegible] не войскам прыходзілася браць з боя. Налічваецца 12 забітых і 33 раненых. Па вуліцах і зараз раз'язджаюць танкі, а на ўсіх важных стратэгічных пунктах уста-[illegible] цамі (да якіх далучылася частка гарнізона) і жандармерыяй трое забіта. Туды накіраваны вайсковыя часці. Рэпрэсіі ўзмацняюцца. Учора ў адной толькі Сарагосе арыштавана 140 чал.

ЗАМЫСЛЫ МАНАРХІСТАЎ

ПАРЫЖ, 12 снежня. (БЕЛТА).

Як паведамляюць з Мадрыда, манархісты і фашысты не хаваюць сваіх намераў аднавіць манархію і адкрыта рыхтуюцца да контр-рэвалюцыйнага пераварота. Эміграваўшыя ў 1930 г. арыстакраты групамі варочаюцца назад. Лідэр рэакцыйнай Каталонскай лігі Камбе выехаў у Парыж для перагавораў аб звароце ў Гішпанію з галоўкай манархісцкай эміграцыі. Ажывілася дзейнасць усіх фашысцкіх арганізацый. Усё часцей на сходах, склікаемых правымі партыямі, усхваляецца б. шэф жандараў Санхурхо, арганізатар манархісцкага мецяжа 10-га жніўня 1932 г.

Не гледзячы на пратэсты нават буржуазных газет, па-ранейшаму выдаюцца на нямецкай мове нацыянал-соцыялісцкія органы «Дэйчэ форпостэн» у Барсэлоне і «Дэйчэ эко» ў Мадрыдзе.

КРЫЗІС ВЕРСАЛЯ

ФРАНЦУЗСКАЯ АЦЭНКА АНГЛІЙСКАЙ ПАЗІЦЫІ Ў ГЕРМАНСКІМ ПЫТАННІ

ПАРЫЖ, 11 снежня (БЕЛТА).

«Эко дэ Пары» паведамляе, што англійскі ўрад, імкнучыся выступіць пасярэднікам паміж Францыяй і Германіяй, дабіваецца заключэння франка-германскай згоды хоць-бы цаной уступак Францыі ў пытанні аб узбраенні.

Паводле вестак «Эзр», англьскі пасол у Берліне Філіпс заявіў Гітлеру, што Францыя ніколі не згодзіцца на даўзбраенне Германіі, калі апошняя не дасць Эўропе гарантыі бяспечнасці.

— Вось чаму, — піша газета,—Філіпс падаў Гітлеру думку прапанаваць эўрапейскім краінам, заключыць «пакт аб узаемным падтрыманні», дадаючы, што Германія, як быццам, не зусім адмоўна адносіцца да гэтай ідэі.

Пертынакс у «Эко дэ Пары» называе ідэю Філіпса англійскай хітрасцю, маючы на мэце навязаць Францыі непрымальныя для яе ўмовы.

«Нас штурхаюць проста на тое,—піша Пертынакс, — каб мы паверылі мірным настроям Гітлера. Ці варта паўтараць, што гітлераўскі рэжым не ёсць вынік нармальнага парадка рэчаў і што супроць яго няма іншых гарантый, апрача фізічнай сілы».

«Паколькі мы не ўступаем патрабаванням германскага ўрада,—заяўляе далей Пертынакс, — прамыя франка-германскія перагаворы даволі ілюзорны. Яны маглі-б даць рэзультаты толькі ў тым выпадку, калі-б выявілася магчымасць заключыць штосці накшталт сакрэтнай згоды за кошт трэціх асоб у Сярэдняй або Ўсходняй Эўропе.

«Тан», думаючы, што Англія схільна настойваць на прадастаўленні ўступак Германіі ў пытанні аб узбраеннях за кошт Францыі, папярэджвае англійскі ўрад, што Францыя не пойдзе ні на якія далейшыя ўступкі і не згодзіцца ні на якае «аслабленне сваёй абароны», калі не атрымае ўзамен ад Англіі моцных гарантый бяспечнасці як для самой сябе, так і для іншых народаў кантынента.

Пры гэтым падкрэсліваецца, што гэтыя гарантыі павінны быць прадастаўлены ў рамках Лігі нацый. Толькі «Волонтэ» і «Нотр тан», па-ранейшаму, стаяць за прадаўжанне франка-германскіх перагавораў. Як паведамляе «Матэн», на наступным тыдні адбудзецца новае спатканне Гітлера з Понсэ.

АНГЛІЯ І РЭАРГАНІЗАЦЫЯ ЛІГІ НАЦЫЙ

ЛОНДАН, 12 снежня. (БЕЛТА).

У першых водгуках на італьянскі праект рэарганізацыі Лігі нацый англійскія газеты, супакойваючы Францыю запэўненнямі ў «адданасці» да Лігі нацый, спачувальна каментавалі самую ідэю рэарганізацыі Лігі, аказваючы тым самым падтрыманне Італіі.

Сёння кансерватыўны друк, адлюстроўваючы звычайны манеўр англійскіх колаў, якія імкнуцца ўздзейнічаць на абодва бакі (Францыю і Італію), рэзка крытыкуе італьянскія патрабаванні.

У прыватнасці Гарвін у «Обсервер» піша, што вялікі фашысцкі совет не ўказаў на магчымасць урэгулявання ні адной практычнай труднасці. Гарвін высмейвае патрабаванне Італіі «аб рэформе ў найкарацейшы тэрмін». Ён бачыць у рашэнні вялікага фашысцкага совета першую спробу аб'яднаць фашызм і гітлерызм, каб «дыктаваць законы астатняй Эўропе».

— Цяперашняе супрацоўніцтва паміж фашызмам і гітлерызмам, — піша Гарвін,—імкнецца да таго, каб зрабіць перагародку паміж Англіяй і Францыяй, аддзяліць Францыю ад яе цяперашніх саюзнікаў ва Ўсходняй Эўропе, разбурыць Лігу нацый і паскорыць вайну.

Менск, друкарня «Звязды»

Сустрэча амерыканскага пасла ў Маскве БУЛЛІТА на ст. Негарэлае.

ДА ВЫНІКАЎ СНЕЖАНЬСКАЙ СЕСІІ БЕЛАРУСКАЙ АКАДЭМІІ НАВУК

Гутарка з прэз. Акадэміі акад. П. ГОРЫНЫМ

Снежаньская сесія Беларускай Акадэміі Навук была прысвечана тром асноўным пытанням: праблеме геалагічнага вывучэння БССР, падвядзенню вынікаў звышранняй сяўбы ў 1933 г. і разгляду плана навуковых работ Акадэміі на 1934 год.

Прыезд шматлікіх прадстаўнікоў на сесію ад навуковых устаноў Масквы, Ленінграда, Харкава, Кіева і інш. гарадоў аказаў нам вялікую дапамогу ў распрацоўцы важнейшых праблем, стаяўшых перад сесіяй.

Пытанні геалагічнага вывучэння БССР прыкавалі шырокую ўвагу ўдзельнікаў сесіі. Работы па геалагічнаму вывучэнню БССР, якія пачаліся параўнальна нядаўна, выявілі, што ў геалагічных адносінах наша рэспубліка прадстаўляе вялікую цікавасць для ўсёй геалагічнай навукі СССР. Нетры Совецкай Беларусі маюць у сабе рад каштоўнейшых карысных выкапняў, неабходных для нашага соцыялістычнага будаўніцтва.

Вялікія запасы крэйдавых адкладаў, наяўнасць граніта, сапрапелаў, розных глін і іншых парод—усе гэтыя аб'екты павінны прыцягнуць вялікую ўвагу нашых даследчыкаў.

Даволі сказаць, што геалагічнымі разведкамі выяўлена наяўнасць у БССР таксама значных запасаў бурых жалезнякоў, якія могуць быць аб'ектам эксплаатацыі. Гідрагеалагічнае вывучэнне БССР выявіла, што ў рэспубліцы можа з поспехам развівацца курортнае будаўніцтва.

Папярэднія вынікі па вывучэнню звышранняй сяўбы з усёй пераканаўчасцю паказалі ролю звышранняй сяўбы, як магутнага фактара ў справе павышэння ўраджайнасці. Соцыялістычная сістэма нашай сельскай гаспадаркі забяспечвае хутчэйшую рэалізацыю нашых агратэхнічных мерапрыемстваў, рэзка павышаючых ураджайнасць. Папярэднія вывады па вывучэнню звышранняй сяўбы ярка выявілі таксама, што соцыялістычная рэканструкцыя сельскай гаспадаркі ў БССР дазволіла ўжо на працягу аднаго года шырока ўкараніць звышраннюю сяўбу ў практыку.

Рашэннем сесіі даручана прэзідыуму Акадэміі ў канцы студзеня склікаць спецыяльную нараду пры Акадэміі для канчатковага падвядзення вынікаў звышранняй сяўбы ў 1933 г. і вызначыць канкрэтныя мерапрыемствы па ўкараненню і правядзенню звышранняй сяўбы вясной 1934 года.

У пытаннях тэматыкі навуковай работы Акадэміі на 1934 год галоўная ўвага была аддана выдзяленню асноўных тэм, распрацоўцы якіх павінна быць падпарадкавана работа ўсяго калектыва навуковых работнікаў Акадэміі. У гэтым сэнсе ў параўнанні з планам 1933 года колькасць тэм рэзка скарочана, тэматыка не так страката як у 1933 г. і ўпор узят на якасць навуковых работ. Сесія адзначыла, што ад навуковага работніка патрабуецца не толькі вывучэнне той ці іншай праблемы, але перад ім ва ўвесь рост стаіць задача прасачыць, як яго навуковыя дасягненні рэалізаваны ў практыцы соцыялістычнага будаўніцтва.

Далучаючыся да вытворчага пахода імя XVII партыйнага з'езда, сесія звярнулася з заклікам да ўсіх навуковых работнікаў БССР і СССР правесці праверку, як дасягненні нашых навуковых інстытутаў і паасобных работнікаў выкарыстаны ў соцыялістычным будаўніцтве.

Падводзячы агульны вынік работам сесіі, трэба сказаць, што сесія, дэманструючы рост навуковай работы БССР, у той-жа час з'явілася далейшым крокам наперад.

УСІМ ГАРАДСКІМ І РАЁННЫМ ПРАКУРОРАМ І НАРСУДАМ

Прапаную неадкладна забяспечыць выкананне пастановы ЦВК і СНК СССР за 8-XII г. г. «Аб адказнасці за выпуск нядобраякаснай прадукцыі («Известия» за 9-XII і «Звязда» 10-XII г. т.), для чаго: на працягу трох дзён склікаць нараду груп садзейнасці і вытворча-таварыскіх судоў прадпрыемстваў і соцнамеснікаў, адпаведным чынам праінструктаваць іх па пытаннях барацьбы за якасць прадукцыі, вылучыць спецыяльныя кантрольныя пасты з членаў груп садзейнасці па пытаннях якасці прадукцыі. Спісы кантрольных пастоў неадкладна паведаміць у пракуратуру Рэспублікі. Устанавіць цяснейшую сувязь з органамі РСІ, палітаддзеламі, друкам, прафсаюзнымі арганізацыямі, шырока папулярызуючы пастанову ўрада. Уключыцеся ў правядзенне мерапрыемстваў у адпаведнасці з пастановай ЦК КП(б)Б.

Вінаватых у выпуску нядобраякаснай прадукцыі прыцягваць згодна паказанай пастановы ўрада па арт. 196-1 крымінальнага кодэкса БССР у рэдакцыі ад 11-XII 1933 г., прымяняючы меры крымінальнай рэпрэсіі — пазбаўленне волі не ніжэй пяці год. Аб кожнай узбуджанай справе неадкладна інфармаваць пракуратуру рэспублікі, забяспечыўшы, каб справа была разгледжана судом на працягу не больш 10-ці дзён з моманта ўзбуджэння справы.

Аб прынятых вамі мерапрыемствах неадкладна паведамце ў пракуратуру рэспублікі. Не пазней 25 снежня г. г. прадставіць мне кароткую інфармацыю аб праведзенай масавай рабоце і весткі аб узбуджаных справах.

Нам. наркома юстыцыі і пракурора рэспублікі ГЛЕЗЕРАЎ.

Паведамленні

Культпроп ЦК КП(б)Б 15-XII а 6 гадзіне ўвечары склікае нараду дырэктароў, сакратароў парткалектываў і ячэек ВНУ, рабфакаў і тэхнікумаў, ідучых на канікулы з 1-І—1934 года.

Нарада адбудзецца ў сектары прапаганды (5-ы паверх, пакой 104). Таварышы, прыбываючыя на нараду, павінны з сабой прадставіць спісы настаўнікаў-комуністаў і студэнтаў-комуністаў апошніх курсаў.

Культпроп ЦК КП(б)Б.

У мэтах прапрацоўкі пастаноў снежаньскага пленума ЦК КП(б)Б, Культпроп ЦК КП(б)Б 25 снежня г. г. а 6 гадзіне ўвечары арганізуе чытку лекцый для партактыва і навуковых работнікаў на тэму: «Нацыянальная палітыка партыі ў дзеянні» ў наступных гарадах і раёнах.

Магілёў—чытае лекцыю праф. **Выдра** (ВКСГШ), **Жлобін — Мельцэр** (БелАН), **Барысаў—Гурвіч** (Бімзо), **Бабруйск—Краўчук** (КІЖ), **Полацак—Немец** (ВКСГШ), **Орша—Валабрынскі** (ВПІ), **Мазыр—Ільюшын** (БелАН). **Асіпавічы—Саевіч** (ВКСГШ), **Крычаў—Баран** (Бімзо), **Слуцак—Любін** (Дом Комасветы), **Дзержынск—Канаплін** (Ін-т сов. права), **Заслаўе — Зюськоў** (гістпарт), **Смалявічы—Майзель** (гістпарт).

Культпроп ЦК КП(б)Б абавязвае ГК і РК КП(б)Б належным чынам падрыхтаваць сход актыва і навуковых работнікаў для слухання лекцыі.

Інструкцыйная нарада лектароў адбудзецца пры культпропе ЦК КП(б)Б 20 снежня а 6 гадз. увечары.

Культпроп ЦК КП(б)Б.

***

Парткалегія менгарКК КП(б)Б паведамляе, што 15-XII а 6-й гадзіне ўвечары ў памяшканні гарКК (вул. Карла Маркса 14, пакой № 24) адбудзецца пасяджэнне партгройкі МенгарКК, на якім будуць разглядацца справы наступных т. т.

Плытоўка (з-д імя Мяснікова); Ржаннікава Н. С., Іванова Я. М. (НКЮ); ВОРАНАВА А. (малочна-прамысловы трэст); Кандакова (ПВСР-53); Ясковец А. Ф., Мошкіна (раней працав. у Сенненскім раёне); Геншафта (Бел. аддз. пех. батальёна); Ісакава (НКФ); Рудэрмана В. Ф. і Палуйка П. Б.

Яўка вышэйпамянёных т. т. і сакратароў парт'ячэек абавязкова.

На ўсебеларускай тэатральнай нарадзе

Пасля даклада наркома асветы БССР тав. **ЧЭРНУШЭВІЧА** аб тэатральным сезоне 1933-34 года і задачах работнікаў тэатральна-відовішчных прадпрыемстваў, 1-шы беларускі дзяржаўны тэатр прадэманстраваў рад урыўкаў з новых п'ес, над якімі ён зараз працуе. Перад 120 дэлегатамі нарады і шматлікімі гасцямі прайшлі найбольш характэрныя фрагменты з **«Канца дружбы»**—Крапівы, **«Недарасля»**—Фанвізіна, **«Жакерыі»**—Мерыме. Яны паказалі значны творчы рост БДТ-1, які ідзе ў апошні час пад знакам крытычнага асваення класікі і работы над лепшымі творамі беларускай совецкай драматургіі.

11 і 12 снежня разгарнуліся шырокія дзелавыя спрэчкі па дакладу наркома. З прамовамі выступілі т. т. **Літвінаў** (мастацкі кіраўнік БДТ-1), **Ажгірэй** (культпроп ЦК ЛКСМБ), **Вольскі** (БелАН), **Гаеўскі** (дырэктар **БДТ-2**), Касталянскі (саюз совецкіх мастакоў), **Ільінскі** (секцыя драматургаў ССПБ), заслужаныя артысты рэспублікі **Крыловіч** і **Кумельскі**, артысты—**Ржэцкая**, **Зораў**, **Моін** і інш.

Усе прамоўцы падкрэслівалі неабходнасць узмацнення барацьбы за высокую ідэйную якасць прадукцыі, за праўдзівае адлюстраванне метадам соцыялістычнага рэалізма працэсаў індустрыялізацыі і калектывізацыі нашай краіны супроць буржуазна-фармалісцкіх і «левацкіх» спрашчэнцкіх установак, за адзінства соцыялістычнага змесу і нацыянальнай формы совецкага тэатральнага мастацтва. Разам з тым таварышы спыняліся, галоўным чынам, на недахопах у рабоце паасобных мастацкіх адзінак, прадстаўленых на нарадзе.

Нараду арганізаваным парадкам вітала нацыянальная яўрэйская агітбрыгада абутковай фабрыкі імя т. Кагановіча.

11-га вячэрняе пасяджэнне закончылася некалькімі сцэнамі з «Егора Булычева» ў пастаноўцы дзяржаўнага рускага тэатра БССР і вялікім паказальным канцэртам духавога і сімфанічнага аркестраў і эстрадных сіл БелДАМЭЦ. Учора ўвечары перад дэлегатамі дэманстравалі, у фрагментах, сваю работу яўрэйскі і польскі дзяржаўныя тэатры.

Л.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ПРАКУРАТУРЫ РЭСПУБЛІКІ

Згодна пастановы ўрада, прадпрыемствы ў гэтым годзе павінны з'эканоміць не менш 10 проц. паліва ў параўнанні з мінулым годам. Некаторыя прадпрыемствы лічаць гэта для сябе не абавязковым і допусцілі злачыннае разбазарванне і перапал паліва.

Праверкай, арганізаванай пракуратурай БССР, выявілася, што па гораду Менску ёсць абураючыя факты перапала паліва як-та: па Менскаму хлебазаводу за 11 месяцаў 1933 г. перапал складае 3.100 куб. метраў, або 22,7 проц. Па фабрыцы «Кастрычнік» ёсць перапал паліва ў колькасці 450 куб. метраў, або 6,7 проц. і, апрача таго, разбазарана на старану 925 куб. метраў, што складае ШАСЦІТЫДНЁВЫЯ патрэбы фабрыкі ў паліве. Падобнае-ж становішча выяўлена на фабрыцы «Комунарка».

Следства па [illegible] справах закончана і вінаватыя асобы аддаюцца пад суд.

Справы ў судзе будуць разгледжаны не пазней 14-XII 1933 г.

ПРАПАНУЮ гарраёнпракурорам арганізаваць праверку расходавання паліва па прадпрыемствах гарадоў і раёнаў з тым, каб да 18-XII—1933 г. забяспечыць заканчэнне следства і разгляд спраў па перапалу паліва.

Вынікі па справах паведаміць мне не пазней 20-га снежня 1933 г.

Нам. наркома юстыцыі і пракурора рэспублікі ГЛЕЗЕРАЎ.

Адказны рэдактар Г. Н. БРАГІНСКІ.

ВЫДАВЕЦТВА ЦК КП(б)Б—„ПАРТЗЫДАВЕЦТВА“

НОВЫЯ КНІГІ

ВЫШЛІ З ДРУКУ,

РАЗАСЛАНЫ НА МЕСЦЫ

І ПАСТУПІЛІ Ў ПРОДАЖ

СЕКТАР КНІГАГАНДЛЯ ДВБ

КАСІОР С. В.—Вынікі і бліжэйшыя задачы правядзення нацыянальнай палітыкі на Украіне. (Даклад на лістападаўскім аб'яднаным пленуме ЦК і ЦКК КП(б)У). Стар. 52., тыр. 300 тыс ц. 30 к.

ЛЕНІНСКАЯ НАЦЫЯНАЛЬНАЯ ПАЛІТЫКА ПЕРАМАГАЕ

(Перадавы артыкул „Правды“ ад 28-XI 1933 г. і рэзалюцыя аб'яднанага Пленума ЦК і ЦКК КП(б) У па дакладу тав. Т. Касіора, прынятая 22-XI-33 г.). Стар. 24, тыр. 20 тыс. ц. 10 к.

ПАТРАБУЙЦЕ ва ўсіх кнігарнях і кіосках ДВБ, БАКТ, в раёспажыўсаюзаў і „Саюздрука“.

ПРЫМАЕЦЦА ПАДПІСКА на 1934 г.

МОДЫ СЕЗОНА

Вялікі шматфарбовы модны журнал.

Чатыры выпускі ў год: вясна, лета, восень і зіма.

Падпісная цана: 12 мес.—24 р. 6 мес.—12 р., 3 мес.—6 р.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА: Москва 6, Страстн. бульвар, 11, Жургазоб'единение і ўсюды поштай і аддзяленнямі Саюздрука.

ЖУРГАЗОБ'ЕДИНЕНИЕ.

Кіно ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА	Гукавы савецкі фільм ЦІХІ ДОН
Кіно „ПРОЛЕТАРЫЙ“	Лепшая замежная камедыя КУМІР ПУБЛІКІ
Кіно Інтэрнацыянал	Замежны мастацкі фільм ЯЕ КАПРЫЗ
Дзіцячы гукавы кіно-тэатр	Мастацкі фільм МАЛЕНЬКІ МУК камедыя (з казкі „1001 ноч“)
Кіно СПАРТАК	Замежны фільм ЗЯЛЁНЫ ЗАВУЛАК драма ў 6 частках.

ДЗЯРЖАЎНЫ ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР БССР

(вул. Валадарскага, 7, тэл. № 21-813)

Сёння, 13 снежня

РЭКРУТ

Пастаноўка заслуж. артыста рэспублікі М. Ф. РАФАЛЬСКАГА.

Пачатак у 8 гадз. вечара

АНОНС!

ВЯЛІКІ ГУКАВЫ ГАВАРАШЧЫ ФІЛЬМ

КАНВЕЕР СМЕРЦІ

З ВОДГУКАЎ ДРУКУ:

„На працягу двух гадзін дэманстрацыі фільма глядзельная зала смяецца, плача, радуецца, актыўна перажываючы падзеі на экране...“ „Комсомольск. правда“ ад 21-11.

„Падзеі, як'я разгортваюцца на экране, захапляюць гледача і недарма фільм перапыняецца апладысментамі..“ „Ленінградск. правда“ ад 16-11

14 снежня, у 6 гадзін 30 мін. вечара, у памяшканні Дома комасветы (вялікая зала)

склікаецца

ПЛЕНУМ МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА СОВЕТА

У парадку дня стаіць пытанне—

аб пастанове прэзідыума ЦВК СССР па дакладу гарадскога совета (дакл. т. Каранеўскі).

Яўка членаў і кандыдатаў гарсовета абавязкова.

Пасяджэнне фракцыі пленума гарсовета адбудзецца ў 5 г. 30 мін. вечара ў малой зале.

Прэзідыум Менскага Гарсовета.

ПРЭЗІДЫУМ БЕЛКААПСАЮЗА ПАВЕДАМЛЯЕ З ГЛЫБОКІМ ЖАЛЕМ АБ ТЫМ, ШТО 12 СНЕЖНЯ г. г. ПАСЛЯ ПРАЦЯЖНАЙ ХВАРОБЫ ПАМЕР У КРЭМЛЕЎСКАЙ БОЛЬНІЦЫ БЫЛЫ СТАРШ[illegible] БЕЛКААПСАЮЗА, ЧЛЕН КП(б)Б

тав. ХАСКІН РЫГОР БАРЫСАЎ

ПАХАВАННЕ АДБУДЗЕЦЦА Ў МАСКВЕ 13-XII, А 5-й ГАДЗ. УВЕЧАРЫ.

ПРЭЗІДЫУМ БЕЛКААПСАЮЗА.

ТАБЛІЦА

12 тыража выйгрышаў

ПАЗЫКІ „ПЯЦІГОДКА Ў ЧАТЫРЫ ГАДЫ“

Тыраж праводзіўся ў гор. Іошкар-Ола, Марыйскай аўтаномнай вобласці, 25-28 лістапада 1933 г.

ПРОЦАНТНА-ВЫЙГРЫШНЫ ВЫПУСК

А. Выйгрышы па 200 руб. выпалі на аблігацыі наступных серый процантна-выйгрышнага выпуска:

НУМАРЫ СЕРЫЙ:

00405	12649	23731	33461	45098	54912	65039	75229	87780
00451	12657	23829	33607	45482	54937	66291	75266	87895*)
00493	13857	24248	33675	47037	55469	66420	76173	87917
00566	13877	24551	33694	48017	55491	66500*)	76957	88718
01783	14550	24611	33848	48092	55892	67076	76970	89302
03219	15314	25002	34221	48391	55945	67266	77228	89652
03667	15486	26214	36191	48718	56951	67451	77857	90616
03982	15953	26233	36280	49365	57218	67596	77933	91193*)
04790	15967	26257	36305	49724	57351	67616	78012 П	91673
04918	16466	26609	38061	49933	57646*)	67697	78362	92349*)
05046	16966	26860	38837	50214	57893	67968*)	78770	92352
05480	17228	26938*)	38842	50450*)	58801 П	68155	78822	92399
05880	17785	27236*)	39185	50631	59067	68478	79061	92518
06068	18207	27847	39361	51144	59658	68865	79680	93129
06293	18212	27912	40422*)	51201	59914	69100	80057	94056
06886	18490	27945	40438	51492	60362	69226	80794	94206
07381 Т	19413	28325	40842	51735	61177	69678	81469	94230
07699	19549	29539 Т	40928	52029	61719*)	69797	81719	94321
07904	20530	30010*)	41591	52679	62138	70257	81728	9598[illegible]
07931*)	21170*)	30048	42286	52712	62446	70352	82165*)	96500
08467	21931	30208	42648	53218	62520	71356	82988*)	96722
09612*)	22281*)	30228	42897	53867	62664	72848	84025	97703
09816	22306	30307	42901	54115	63444	73745	84065	98174
11186	22308	30547	43606	54146	63470	73960	84287	98311
11403	22658	31249	43719	54454	63857	74851*)	84482	98930
11808	23432	32074	43728	54569	63902	74894*)	84950	99597
12624*)	23512	32911	45006	54881	64338	74909	85265	
12627	23684	33305		54887	65022	75047	87038	

Б. Выйгрышы па 1.000 і 5.000 рублёў выпалі на наступныя нумары серый і аблігацый процантна-выйгрышнага выпуска

№№ серый	№№ абліг.	Сума выйгр. у руб.	№№ серый	№№ абліг.	Сума выйгр. у руб.	№№ серый	№№ абліг.	Сума выйгр. у руб.
07931	09	1.000	30010	02	1.000	74851	01	1.000
09612	01	1.000	40422	05	5.000	74894	02	1.000
12624	08	1.000	50450	08	1.000	82165	03	1.000
21170	06	1.000	57646	10	1.000	82988	05	1.000
22281	05	1.000	61719	03	1.000	87895	08	1.000
26938	09	1.000	66500	09	1.000	91193	05	1.000
27236	09	1.000	67968	08	1.000	92349	06	1.000

БЯСПРОЦАНТНА-ВЫЙГРЫШНЫ ВЫПУСК

А. Выйгрышы па 200 руб. выпалі на аблігацыі наступных серый бяспроцантна-выйгрышнага выпуска

НУМАРЫ СЕРЫЙ

00022	10429	22015	33030	44815	55084	67150	76604	88275 Т
00024	10509	22066	33092	45130	55332	67325	76680	88340
00662	10607	22356	33415	45567	55450	67353	76723	88486
00820	10818	22399	33993	46088	55867	67420	77853	88660
01187	10919	22489	34368	46112 Т*)	55912	67666	77090	89186
01352	10930	22595	34373	46126 Т	56023	67760	77400	89222
01395	11207*)	22814	34418	46197	56132*)	67784	77406	89646
01422	11319	22842	34570	46350	56232	67826	77516	90875
01482	11367	22879	34722	46406	56279	67892	77656	91193
01706	11978	22886	35362	46479	56447	67910	77735	91216
01801	12251	23077	35423	46685	56594	68111	77756 П	91277
02034	12296	23154	35524	47093	56599	68333	77936 П	91526
02179	12385	23188	35603	47339 П	56818	68395 Т	78191	91610
02264	12418	23204	35965	47378	56957	68533	78226	91847
02340	12540	23265*)	36318	47393	57019	68602	78248	91941
02692	12905	23621*)	36529	47415 Т	57063	68693	78524	92050
02739	12983	23797*)	36910	47479	57096	68928	79158	92061
02821	13123	24301	37025 П	47798 Т	57108	69085	79262	92205
02997*)	13248	24419	37032	48056	57992	69130	79824	92226
03025	13309	24657	37133	48223	57310	69235	79934	92677
03391	13318	24740	37327	48334	57372	69365*)	80214	92709
03422	13499	25047	37664 П	48727	57622	69610	80377	92902
03679	14235	25097 П	37823	48806	58020	69686	80436	92936
03822	14365	25121	37895	48909	58262	70412*)	80534	93023
03896	14417	25199	38116	49177	58736	70466 П	80536	93040
04410	14436	25259	38230	49837	58791	70492	80667	93148
04509	14811	25343	38470	50195	58850	71106*)	80680	93404
04586	14856 Т	25413	38597	50199	58869	71327	80733	93489
04704	15094	25968	38660	50333	59019	71370	80918	93619
04779	15229	26009	38833	50485*)	59250	71415	80943	93627
04920	15302	26155 Т	38907	50624	59787	71460	81111	93631
04994	15533	26593	38985	50669	59876	71489	81190	93782
05029	15846	26604	39042	50689	60317	71500	81228	94068 Т
05573	15894	26815	39944 П	50980	60580	71665	81297	94102
05819	16656	26914	40038	51007 П	60609	71950	81769	94362
05849	16726	26916	40430	51271	60624	72209	81985	94685
05923	16799 П	27029	40444	51284	60841	72304	82299	94729
05955	17031	27157	40608	51316	60887	72446	82507	94767
06031	17695	27437 П	40840	51510	60921	72711	82651	94944
06052	17831 П	27758	40912	51710	60940	72821	82706	95106
06290	17908	27812	40927	52009 П	61362	73091	82827 Т	95224
06398	17978	28520	40962	52051	61392	73186	82929	95386
06559	18291	28807*)	41109	52115	61550	73210	83016	95443 Т
06674	18649	28808	41184	52272	61736	73213	83062	95447*)
07043	18812	28829	41228	52373	61835 Т	73214	83091	95520
07079	18845	28871	41268	52446	61943	73356	83655	95546
07388	18847	28898	41401	52538	62068	73502*)	83663	95855
07397	18914	29157	41926	52637	62090	73623	83962	96023 Т
07419	19398	29182	42057	52677	62293	63624	84079	96753
07447	19546	29415	42125	52980	63091	73651	84206	97021
07772	19582	29500	42143*)	53062*)	63165	73845	84276	97056
07987	19659	29735	42315	53400	63795*)	73981	85904	97060
08015	19824	30227	42387	53699	64172	73989	85979	97328
08031	19832	30780	42487	53910	64202	74021*)	86025	97689*)
08152	20130	30981	42696	54092	64275	74031	86042 Т	98241 П
08585	20457	31247	42926	54118	64576	74397	86265	98364
08595	20521	31440	43366	54157	64692	74532	86457	98598
08636 Т	20724	31444	43453	54168	64825	74553	86554	98935
08655	20890	31601	43516	54169	65553	74555	86829	99085
09025	21213	31622 Т	43692	54190	65842 Т	74666	87030	99345
09314 П	21380	31730 П	43943	54511*)	65964	74804	87291	99353
09330	21618	31771	43996	54596	66016	74832	87345	99861
09620 П	21687	31856	44033	54617 П	66255	75316	87418	99897
10012 Т	21906	31890	44153	54629*)	66294	76027 П*)	87920	99968
10141	21987	32220	44154	54691	66540	76252	88005	
10254	22001	32619	44317*)	54863	66574	76351	88085 Т	
10324	22008	32851	44721	54914	66639	76483	88217	

Б. Выйгрышы па 1.000 і 5.000 рублёў выпалі на наступныя нумары серый і аблігацый бяспроцантна-выйгрышнага выпуска

№№ серый	№№ абліг.	Сума выйгр. у руб.	№№ серый	№№ абліг.	Сума выйгр. у руб.	№№ серый	№№ абліг.	Сума выйгр. у руб.
02997	05	1.000	46112 Т	04	1.000	70412	09	1.000
11207	06	1.000	50485	06	1.000	71106	03	1.000
23265	10	1.000	53062	04	1.000	73502	03	1.000
23621	07	1.000	54511	08	5.000	74021	10	1.000
23797	04	1.000	54629	04	1.000	76027 П	04	1.000
28807	02	5.000	56132	09	1.000	95520	08	1.000
42143	07	1.000	63795	06	1.000	97689	05	1.000
44317	01	1.000	69365	08	1.000			

Кіраўніцтва ашчадкасамі і дзяржкрэдыта БССР

Галоўлітбел № 337.